

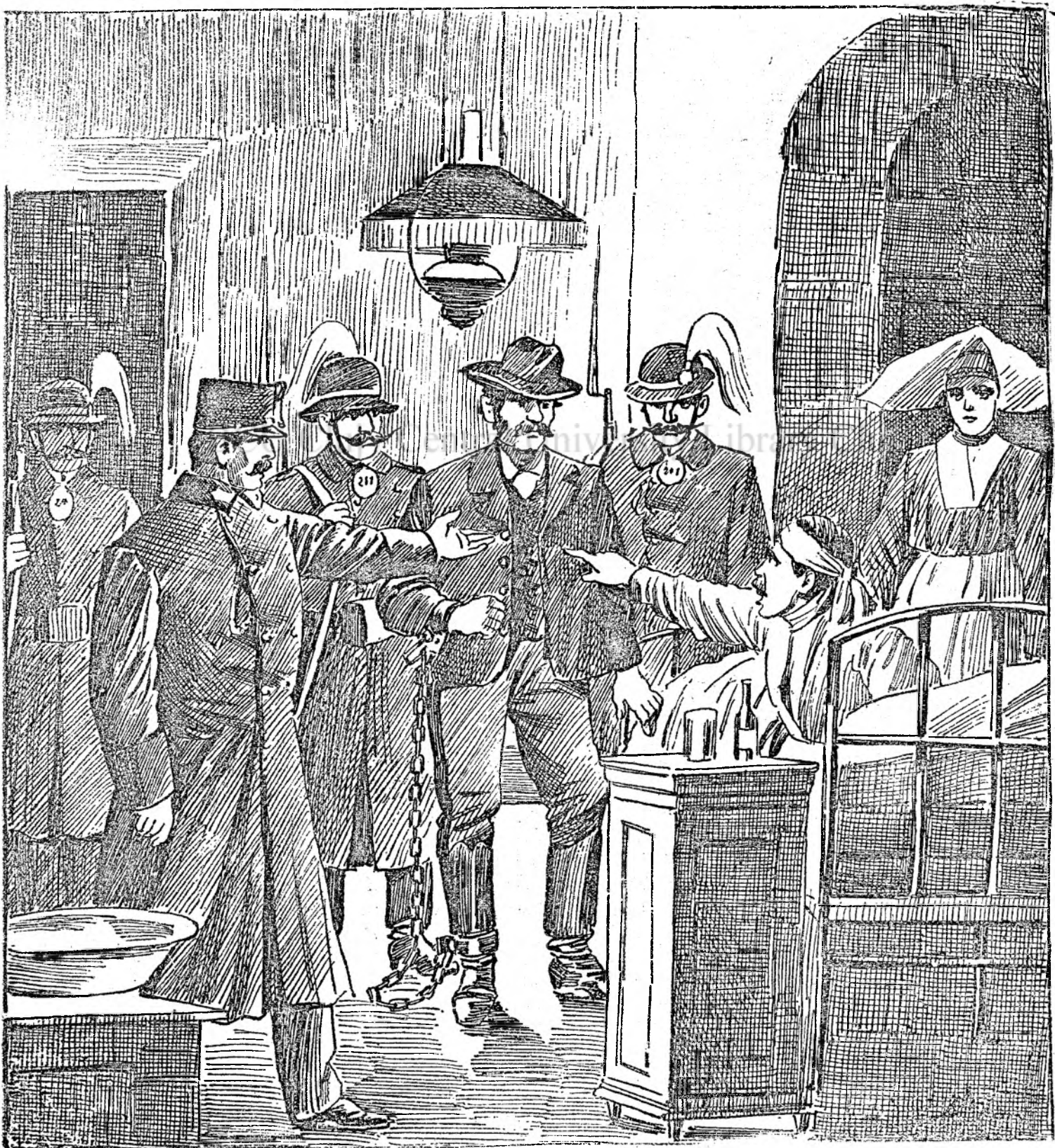
FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
 Pe un an 4 coroane.
 Pe o jumătate de an 2 coroane.
 România, America și alte țări străine 10 cor. anual.
 Abonamentele se fac la „Tipografia” H. Meltzer, Sibiu

Apare în fiecare Duminică

INSERATE:
 se primesc la biroul administrației, (str. Măcelarilor nr. 12).
 Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Confrontare în spital.

Săptămânile trecute nește hoji au intrat noaptea la familia Kovács din Dobrișin, ucigând pe Kovács și răbind pe alții, dar' în urmă la larma ce s'a făcut, au trebuit să fugă.

Gendarmii au prins ca presupuși pe trei Țigani din părțile acele, dar' adevărindu-se nevinovăția lor, au fost lăsați liberi. Pe urme cu mult mai bune au umblat, când au prins

apoi pe unul Ioan Sôvâgô, hoj vestit, care a mai comis omoruri și a fost închis mulți ani de-arëndul.

Sôvâgô a fost recunoscut de un sergent maior dela husari, care trecând în noaptea aceea pe lângă casa lui Kovács, l-a văzut fugind, împreună cu un soj al său. Tot aseme-rea l-a cunoscut unul din răniți, care zace

greu bo'nav în spital, numai soji lui sunt încă necuoscui.

Chipul nostru ne arată scena, când hojul, legat cu lanț și sub paza poliștilor e întâșosat în spital cu unul din jertfele sale, care zace rănit și care l-a recunoscut hotărît.

Cătră mame.

Multe s'au zis până acum la acest loc și în aceasta foaie, despre aceea cum se ținem pas cu progresul timpului, despre bunăstarea și propășirea noastră materială și mai puțin despre mame, cu toate că ele, mamele, sunt sprijinitoarele omenirii. În mâinile lor e depusă îngrijirea viitorilor bărbați și cu drept cuvânt le numește cartea: Ingerii păzitori ai pruncilor.

Cătră voi, o mamelor, închină astă-dată gândurile mele, ca și fumul de tămâie în toiul rugăciunii cătră Dumnezeu, pentru-că Atotputernicul așa ne-a croit lumea, ca mama să fie dascălul și crescătorul cel dintâiu al copiilor și ea să fie răspunzătoare înaintea lui pentru sufletele lor. Da, pentru că nu e cuvânt mai curat și mai puternic decât graiul mamei dulci. Ear' a fi mamă bună e menire nu numai frumoasă, dar' și foarte grea.

Băieții sunt ca niște pomișori tineri, pe cari mâna românească îi apleacă în cătrău voiește. La ei impresiunile bune, sădite de o mamă bună, prind rădăcini tari și lungi în inimile lor. Din contră o mamă rău crescută nici odată nu va fi idolul, steaua cea dreaptă pentru odorul său, căci pilda rea mai iute încătușează.

O mamă rea, neputând pune înaintea copiilor modele bune va da naștere la astfel de tineri cu caracter slab, cari înrolându-se cândva, în lupta pentru traiu, vor îmbrânci ușor, lipsindu-le tăria de reculegere de sub povara loviturilor sorții.

O mamă adevărată însă își iubește pruncii și iubind îi și ferește de toate relele. De mititei îi învață, că bucuria cea mai dulce a omului este lucrul și că sfăzile și înjurăturile nu's menite pentru chipul și asemănarea Domnului. Diamantul este peatra cea mai scumpă, însă până nu e poleit și format abia are preț. Și-apoi pân' e pomul tinerel, îl mai poți îndoi, dar' când îmbetrănește zadarnice sunt toate.

Unde nu îndatinează pe copii cu curățimea și rânduiala, unde nu-i povă-

țuesc cu sfaturi înțelepte, ei vor crește ca pădureții, părăsiți ca vai de ei și la timpul lor numai amar și jale vor aduce asupra căsii părintești.

Unele mame, în dragostile lor față de copii, fac toate, numai ca pruncii lor să nu cerceteze școala și să deie nește trântori. Dragostea lor deci a pus stavilă creșterii bune și creștinești, care 'i-ar fi ținut totdeauna pe calea cinstei și-au făcut din ei bețivi, leneși și duhuri menite pentru veci de temniță. Așa dară mame iubitoare, faceți-vă datorința pentru copii vostri. Iubiți dreptatea și binele și dați copiilor vostri pilde bune și povețe părintești. Dacă au trecut însă de șase ani, duceți-i la școală să învețe carte, căci omul fără de învățură e orb — deși are ochi — e orb sufletește.

»Comoară de aur este învățătura și mărgăritar de preț mare, căci omul fără învățură e ca soldatul fără sabie, ca țărina fără ploaie, ca un car fără roate, ca un scriitor fără condeiu. Școala deci ne fie mântuirea noastră! Să ne silim din toate puterile noastre ca să fim ori-când la rând cu progresul timpului și să nu uităm nici-odată că:

prin școală ajungem la lumină
prin lumină la unire și
prin unire la tărie și mărire.

Isidor Dopp.

Fundațiuni frumoase. D-na văduvă Anastasia Tempea din Toracul-mare (Bănat) a făcut de curând fundații pentru biserică și neam în preț de preste 80 mii cor. Soțul său Pavel Tempea, paroch și vicar a răposat în 6 Nov. c. Încă până a fost în viață, soții s'au înțeles, că partea cea mai mare a averii, ce le-a dat-o Dumnezeu, să o lase ca fundații. După moartea soțului vrednică văduvă a dăruit prin documente făcute la notarul public:

40 mii coroane pentru episcopia gr.-or. română, ce e plănuită a se întemeia în Timișoara.

40 mii cor. alumneului gr.-or. rom. din Timișoara.

2 mii cor. bisericii gr.-or. din Toracul-mare.

averile — căci era din neam împărătesc, dar' și urât de să te ascunzi de el ca de moarte. O luă din casă în casă, să vadă și el fetele și să-și aleagă și el una, după cum făcuseră alții — dar' fetele drăcoase cum erau să ascunseră de el, fugând, cum fug oamenii de ciumă. Înzădar își bătu picioarele umblând dela o casă la alta, că n'a văzut nici urmă de fată.

Vězându-se bajocorit — a încreșit odată din frunte, și sultucându-și mânecele, a luat turn de turn și casă de casă și haid cu ele în vale, făcându-le tot fărîmi și pozdării, de nici urma nu le-a mai rămas. Așa s'a prăpădit orașul cel frumos, sau mai bine zis, cetatea cea frumoasă, rămânând numai urma zidurilor și atunzimea șanțurilor.

În vērful acela de deal să crede, că ar fi o pivniță afundă și bine întărită plină cu aur și alte bunătăți, ascunse de oamenii de pe vremea aceea.

Aceasta e povestea ce o spun oamenii despre Dealul Burgului. (Va urma.)

Prin aceste mari dăruiți familia Tempea a intrat în șirul nemuritorilor binefăcători ai neamului românesc.

Pentru țărani. Anul viitor își va serba regele Carol al României iubileul de 40 ani de domnie. Din acest prilej marele și înțeleptul domnitor va face cu 500 mii cor. începutul unei fundații, care va purta numele: Regele Carol — Pentru țărani.

Convocarea parlamentului austriac. Parlamentul austriac e convocat prin o scrisoare împărătească, publicată în foaia oficioasă, pe 28 Nov. c.

Ambasador japonez în Viena. O urmare a învingerilor strălucite ale armatei japoneze este, că Japonia e recunoscută de putere mare și astfel în statele europene mai mari în loc de consuli japonezi vor fi de aci înainte ambasadori, adică încredințați politici de rangul întâiu. Astfel se face acuma în Viena, unde consulatul japonez va fi schimbat în ambasadă și monarchia noastră asemenea va avea ambasador în Japonia.

DIN LUME.

Din Rusia.

Știrile, ce au venit săptămâna aceasta din Rusia, sunt mai liniștitoare. Numai Polonia e încă în ferve, deoarece ce nu va primi autonomia așteptată. Din depărtatul resărit vine știrea, că nește agitatori încearcă a resvrâta oastea din Manciuria. Nemulțumirea soldaților este, că ar voi să sosească acasă cât mai curând.

Regele Hakon VII.

Numărul regilor din Europa s'a sporit cu unul, cu noul rege al Norvegiei. După ce marea majoritate a poporului prin votare și-a arătat voința, ca Norvegia să fie regat, stortingul (dieta) în 18 I. c. a ales cu unanimitate de rege pe prințul danez Carol, nepotul regelui Danemarcei, Christian IX. care ca rege 'și-a luat numele regilor vechi norvegieni, Hakon, cu acest nume al VII-lea. El a primit tronul oferit și stortingul a trimis o deputațiune în Copenhaga, care să-l însoțească în calea spre Norvegia. Deputațiunea a fost primită de regele Christian, care a legat de sufletul noului rege, să-și iubească noua patrie și să lucre pentru ea. După aceea deputațiunea a mers la noul rege, care răspunzând vorbirii conducătorului deputației, 'și-a încheiat vorbirea cu: Totul pentru Norvegia!

Hakon VII va depune Luni jurământul înaintea stortingului în Christiania. El e de 33 de ani, bărbat serios și popular. Are un băiat, căruia ca moștenitor de tron 'i-a dat numele vechiu norvegian Olap. Alegerea regelui Hakon a produs mare însuflețire în Norvegia.

Scumpetea.

E greu traiul în vremea de azi. În ori-care parte mergi și cu ori-cine stai de vorbă, toți să plâng de aceasta, toți zic că e greu traiul, de oare ce e mare scumpetea. De scumpete se plâng sătenii, și de aceasta auzim plângându-se locuitorii orașelor. Lipsă și scumpetea e mare pe sate, dar' poate

FOITA.

Ceva despre

„Locurile noastre și legendele lor.“

Conferență ținută la prima serată literară a meseriașilor rom. din Bistrița, de Th. A. Bogdan.

(Urmare).

Povestea despre Dealul Burgului.

Pe vremea capcânilor, pe dealul la care azi li zic »Dealul Burgului«, să zice, că era un oraș mare și frumos de i-se dusesse vestea în lume. Era vestit mai cu samă, căci aici erau cele mai frumoase și mai harnice femei din lume; de aceea și vineau peștorii din depărtările cele mai mari, ca să-și aleagă câte una după poftă și plăcere, și din câți venea nici unul nu se înturna nemângăiat, ci fiește-care să întorcea cu câte o nevastă cum îi soarele, căci fete erau cât frunză și iarbă.

Odată veni și un fecior de uriaș, mare și sdravăn și bogat de nu știa ce să facă cu

mai mare la orașe. Pe sate omul tot mai are ceva pe lângă casă. Are bucăcioare, are o vâcută cu lapte, câteva găini, un porc. . . cu un cuvânt are cele mai de lipsă pentru traiu. E drept, că banii se fac cu greu, dar' omul dela țară nu are lipsă de așa mulți bani, ca de pildă eel dela orașe. In oraș e cu totul altceva. Locuitorul dela oraș trăiește așa zicând tot din bani. Locuința, în care șede, trebuie să și-o plătească cu bani, pe când sătenii cei mai mulți își au casele lor. Pe lângă casă orașanul nu are nimic: grădina lui e piața, tîrgul. De aici e silit el să și cumpere tot ce-i trebuie pentru traiu: carne, pui, lapte, ouă, legume de tot felul, până la cea din urmă ceapă. Și prețurile articulelor de mâncare se scumpesc mereu, pe piețele orașelor și-a făcut sălaş statornic scumpetea.

De aceea vedem, că deregătorii, cari trăiesc numai din plată, au cerut și cer urcarea plăților, deoarece altcum nu mai resbesc. Și stăpânirea a luat aceasta în considerare și la unii le-a urcat plata, ear' la o altă seamă de deregători le-a făgăduit, că le va urca.

Scumpetea aceasta ne atinge dueros și pe noi, pe aceia adecă din noi, cari scoatem în tipar foi și cărți pentru folosul și luminarea poporului. Cu toții știm, că omul pe lângă hrana trupească, are lipsă și de hrană sufletească, de luminarea minții, de cultivarea spiritului seu. Aceasta și-o câștigă omul cu deosebire prin cetire. Foile și cărțile ar trebui să fie cât se poate de ieftine, dar' ele încă se scumpesc. Să scumpesc din cauză, că sunt scumpe, tot mai scumpe materiile din cari și cu cari se fac: hârtia, literele, vâpselile etc. și a trebuit să se urce și plata tipografilor noștri, ca să poată trăi și lucra cum se cade.

Numai cu 10—12 ani înainte toate aceste erau mai ieftine, dar' de atunci încet cu încetul s'au scumpit și tind să se scumpi. Eată pentru ce, e scumpă pe lângă hrana trupească, și hrana sufletească, cel puțin nu e așa de ieftină, cum ar trebui.

Dar' în lipsă omul trebuie să se știe ajuta, pentru-că de aceea i-a dat Dumnezeu minte și judecată. Lipsei și scumpetei să-i punem stavilă prin *crucifare*. Înțelegem crucifarea așa, ca să dăm banul pe ce e de lipsă, dar' să nu cheltuim pe lucruri de cari ne putem lipsi, cum sunt beutura, prea multe petreceri, haine scumpe (lux) și alte lucruri ne-*trebnice*. Așa făcând ne vom izbăvi.

Din America.

Sfaturi pentru Români. — Nenorocirile în America.

Intre marea mulțime de Români, emigrați la America de nord, sunt mai mulți fruntași de ai noștri, cari pricepând mai bine stările din America, dau povește folositoare Românilor, ce vreau să emigreze.

Intre acești fruntași amintim azi pe dl Vasile Greavu, menajer adj. la marea bancă Americană »The colonial Trust Company« South Sharon Pa, fost învățător în Topârcea. Dînsul e cunoscut și din coloanele acestei foi, căci de mai multe ori a scris articlii cu po-

vește folositoare, ear' de altcum stă bucuros la dispoziția fiecărui Român emigrant, cu sfatul și cu fapta.

In numărul de azi dăm de dînsul nește sfaturi pentru Români și ceva despre nenorocirile din America.

Dînsul, arătând că sunt agenți fără suflet, cărora nu mult le pasă de viitorul bietilor emigranți, zice:

Eu am avut ocaziune mai ales de când sunt ca Menager adj. la marea bancă Americană, de a avea afaceri cu mii de români de aici și din toate părțile Statelor Unite, așa că le cunosc toate afacerile și toate însușirile bune le am aflat la frații români.

Compania aceasta are afară de 157 de bănci în diferite orașe ale Statelor Unite și Canada, cari manipulează cu nenumărate milioane și multe fabrici, între cari una colosală de sîrmă (drot) în S. Sharon în cari lucră foarte mulți români și de adesea aud pe supraveghetori zicând că Români sunt cei mai buni și onești muncitori.

Fală trebuie să avem cu bravii noștri frați și să le dorim ca după ce își vor stinge ceva pentru ei și familiile lor, să se întoarcă sănătoși în patrie pîzându-i Dumnezeu de primejdiile întemplate zilnic pe aici, căci adevărată e zisa românilor: »Fie pânea cât de rea, tot mai bine în țeara mea«.

Deci bine să se păzească fie-care frate, ce va călători pe viitor la America, să nu-și dea încrederea în astfel de agenți, cari nu pentru binele cuiva, ci numai pentru buzunarul lor lucră.

Totdeauna e bine să plece omul unde are cel puțin un cunoscut, și sigur că atunci nu va peri, că Românul tot are inimă nobilă și să ajută unul pe altul — ceea-ce e frumos.

*

Nu este o zi lăsată de Dumnezeu, să nu se întemple în America nenorociri împreunate cu pierderi de vieți omenești.

Colosala circulație de trenuri personale și de marfă sdrobește multe vieți omenești, deși e mare precauțiune și fiecare locomotivă e provăzută cu un clopot, care să aude din depărtare.

Prin uriașele fabrici, unde funcționează nenumărate mașini, își pierd vieța zilnic zeci de cameni. Ni s'a spus de suprintendentul turnătoriei de fier de aici a lui Carnegie, că în timp de 4 ani de când s'a pus în funcțiune aceasta, și-au pierdut vieța 123 oameni la o esplosie a marelui cazan unde fierbe fierul; 36 de oameni nu s'a mai găsit, s'au topit totul în valurile curgătoare aurii ale fierului.

O jalnică tragedie, care deși s'a întemplat în Septemvrie o amintesc aci. Marele comersant A. Frewen s'a dus la gara Pennsylvania, ca să aștepte soția, care venea dela Pittsburgh.

Trecând preste șini ca să vadă sosirea trenului, o locomotivă a venit cu mare iuțeală dela spate, și i-a tăiat corpul în două. Nu trecu 5 minute și sosi trenul personal cu soția sa, care dându se jos recunoaște corpul tăiat în două al soțului ei. Cuprinsă de groasnică spaimă a căzut jos leșinată în așa

stare gravă, încât după vre-o 2 ore cu tot ajutorul medicilor a răposat. O frumoasă petrecere la cele eterne a avut a 3-a zi. Dl și Dna Frewen a fost un bun sprijinitor al Românilor și la mulți le-a părut rău după dînsul.

Din Bertan.

— Adunare de învățători, sinod protopopesesc și producțiune corală-declamatorică. —

(Urmare și fine.)

Cum am amintit în nr. trecut, presidentul Bozoșan în vorbirea sa de deschidere ne-a arătat greutatea vremilor, dar' ne-a zis, că nu trebuie să descurajăm, și să punem umăr la umăr și noi înșine să ne ajutăm, ear' după aceasta declară ședința de deschisă.

Cetindu-se catalogul s'a constatat, că dintre învățători sunt absenți următorii: Ilie Ban, inv. în Chesler; Ioan Dragomir în Frăua; Ioan Aldea în Șeica-mică, Ștefan Pop în Răvășel; Octavian Popoviciu în Geacoș și Teod. Petri în Hundorf.

Acești domni afară de dl Ilie Ban, au lipsit și la adunarea de primăvară, ba chiar de ani de-arêudul nu se mai presintă la adunări, și nici barâm nu și-au trimis seusele. E foarte trist, că domni amintiți așa puțin să interesează de adunările noastre, dacă toți am arêta așa puțin interes, atunci cum și când ne-am putea ajunge ținta noastră? — De altcum sperăm că cei absenți vor fi luați la cercetare din partea mai marilor noștri, pentru neîmplinirea datorințelor.

A urmat apoi disertația harnicului învățător din Agârbiciu Ilie Câmpean despre: »Limba maghiară și școalele noastre« — disertația a fost foarte bine lucrată și tare interesantă pentru noi. Nu voesc a cita nimic din ea, de oere-ce ni-s'a promis din partea disertantului, că o va publica în »Foaia școlastică« — dar' noi am dorit să se publice și în alte foi. Clasificându-se lucrarea dlui Câmpean i-s'a dat calculul de foarte bună.

A urmat apoi încassarea taxelor, unde voi să amintesc, că pe cât de mare nepăsare s'a arătat din partea membrilor în anul trecut, pe atât de conștiencioși s'au arătat în present, achitându-și toți cei prezenți taxele, să vede, că au avut mare efect cuvintele scrise de »Murășanul« în »Gazeta Transilvaniei« și »Foaia Poporului«.

Nu mai puțin interes s'a arătat din partea domnilor preoți, cari tocmai pe când încasau taxele au sosit în școală, și la îndemnul dlui protopop Simu, care este amicul sincer al învățătorilor s'au înscris ca membrii ajutători următorii: Nicolae Galea 2 cor., Teodor Dan, 2 cor., Ștefan Seceta, 2 cor. I. Pop 2 cor., N. Roman, 2 cor., Zosim Nuțiu, 1 cor., George Vamoș, 1 cor., Valeriu Nobil, 1 cor., V. Muntean, 1 cor., Ioan Isip, 1 cor., G. Șerban, 1 cor., Victor Călborean, cantor 1 cor., Ioan Florea, ferar 1 cor., Ioan Baieșiu 1 cor. și Nic. Floașiu, comerciant 40 bani — și dl Dr. Alexandru Morar, avocat în Ibașfalău, carele deși nu a putut fi present, ceea-ce am regretat, a trimis taxa de membru 4 cor., a mai solvit dl protopop Simu taxa de membru ordinar 2 cor. E tare frumos din partea domnilor preoți, că ne-au ajutat cu o sumă așa frumoasă — Dumnezeu le va răsplăti. Mai discutându-se unele puncte din program, presedintele declară ședința de închisă

Din școală împreună cu domni preoți ne-am dus la masa ospitală a colegului Bozoșan, unde s'au toastat pentru Escelenția Sa dl Dr. Victor Mihály — pentru preoțime și învățatorime.

După aceea ne-am dus la hotelul »Steaua« — unde avea să se țină producțiunea corală-declamatrică. Era pe la orele 7^{1/2}, când colegul Bozoșan cu coriștii săi se urcă pe bină și-și începe producțiunea cu cântarea pie »Rugăciune«. — Corul era bine alcătuit, cei mai mulți îmbrăcați în mândrul nostru costum românesc. A urmat apoi poezia cea frumoasă »Doină« de Coșbuc, frumos declamată de d-șoara Anica Stuchirean. După aceea s'a cântat cu corul poezia »Răsunetul dela Crișana« la care s'au distins cântărețele: Elisav. Filip și Lucreția Ivan. A urmat alte 2 cântece frumoase, după-ce d-șoara Eugenia Necșă învățătoare declamă cu succes poezia »Limba strămoșilor« de George Simu.

S'a mai cântat apoi mai multe poezii, apoi în pauză s'a jucat de tinerimea din Bertan »Călușerul« și »Bătuta«. — Astfel s'a finit producțiunea, dar' era și vremea căci și drăgălașele domnișoare așteptau cu nerăbdare să se înceapă dansul, carele a durat până în zori de zi.

Mih. Tătar. inv.

Adunare de învățatori în Săsciori.

Țara-Oitului, Noemvrie 1905.

Adunarea generală de toamnă a învățătorilor gr.-cat. din vicariatul Făgărașului, s'a ținut la 12 Noemvrie st. n. a. c. în comuna Săsciori.

Memorabilă va fi aceasta adunare în anele acestui despărțământ din mai multe puncte de vedere, cum se va vedea mai jos.

După oficierea serviciului divin se întrunesc toți membrii prezenți în număr de 24, în sala școlii. Pe lângă aceștia s'a prezentat neobositul șef tractual, iubitul conducător al dascălilor dl Iacob *Macavetu*, vicariu arhiepiscopesc.

Ca distinși oaspeți am avut pe dnii preoți Maximilian Recean, Alecs. Șerban, Valer Dimboiu și I. Motoc, pe lângă acea și harnicul notar al cercului, dl Traian Herszényi.

Veteranul prezident al acestui despărțământ fiind bolnav, a trimis o scrisoare prin care face cunoscut starea debilă corporală în care se află.

Fiind elevii adunați în școală, la invitarea adunării prezidează Rev. D. vicar, în decursul lecției practice.

Colegul local Ioan Cociș, își desvoaltă cu dibăcie tema practică din geometric despre »linii și forma lor«, care a succes pe deplin.

Urmând constituirea respective alegerea noului birou prin votare secretă, au obținut încrederea colegilor din acest harnic despărțământ dnii: Octavian Popp prezident, Ioan Cociș secretar, V. Fărcaș, cassar, Andreiu Stroia, bibliotecar și D. Stănuț, delegat pentru adunarea centrală.

S'au scos în relief meritele fostului prezident Ioan Popp și i-s'a votat mulțămintă protocolară pentru meritele depuse în serviciul cauzei.

Ne mângâie acea speranță numai, că în persoana noului prezident, a dlui Octavian Popp, inv. dirig. în Vad, am

câștigat iarăși un bun conducător, fiind densusul nu numai un valoros dascăl, dar' și bun scriitor pedagogic, din care motiv a fost ales ca colaborator al »Foiile scolastice« din Blaj, ear' în adunarea generală a Reuniunii inv. gr.-cat. arhiepiscopescani din Noemvrie, ținută în Blaj, i-s'a conferit premiul de 50 coroane în aur din partea Ex. Sale dlui Metropolit, pentru tema sa.

Să dă după aceea cetire disertațiilor lucrute din partea harnicilor învățatori George Turdean din Dejani și G. Fetu din Hârseni, pe cari comisiunea emisă le-a aflat de foarte bune și instructive și disertațiilor li-s'a votat mulțămintă protocolară.

Urmează raportul comisiunii pentru încasarea taxelor și înscrierea de membrii noi, constătătoare din cassarul Fărcaș, I. Cociș și Andrei Stroia.

O mare bucurie și însuflețire a produs în adunare vestea, că pe lângă cei zece membrii fondatori cei avem, au binevoit a se mai înscrie în aceeași calitate alți patru membrii în persoanele On. domni Maximilian Recean, preot și notar districtual în V. Recea, Alecsandru Șerban, preot în Voila, Valeriu Dimboiu, preot în Sebeș și T. Herszényi, notar în Iași.

Afară de acea părintele Ioan Motoc s'a înscris ca membru ordinar al despărțământului.

Acest fapt a produs mare însuflețire și dorim mult, ca pilda dată să găsească mulți imitatori.

Trecând adunarea peste mai multe chestii administrative, s'a ascultat raportul despre adunarea generală a Reuniunii din Blaj din 8 și 9 Nov. a. c. din partea delegatului Octavian Popp, care raport s'a luat la cunoștință.

Despărțământul își va ținea adunarea de primăvară în comuna Poșorta, cu ocazia examenului de vară și unde va diserta dl Andreiu Stroia.

Prezidentul în cuvinte frumoase mulțamește tuturor cari au contribuit la splendida reușită a acestei adunări și închide ședința.

După isprăvirea tuturor agendelor oficiale, ne-am întrunit la o animată masă comună, unde s'au ținut mai multe toaste.

La 7 ore seara a urmat o producțiune declamatorică-teatrală cu cântări, aranjată de harnicul coleg I. Cociș.

S'a distins învățătorul Galacteon Ganea, prin declamările sale, iar' inv. Cosma din Vad, a dat dovadă că este un bun cântăreț.

Pieza »La sate« jucată de tinerimea din sat a succes pe deplin. Laudă să cuvine aranjatorului Cociș pentru buna primire ce ne-a făcut.

În general succesul moral și material a fost splendid.

Leonil.

Teatru român în Sibiu.

— Reprezentația teatrală, dată de »Reuniunea sodalilor români din loc«. —

După aproape trei luni, de când n'am avut ocaziunea să auzim vorbă românească în teatru, s'a rezolvat brava reuniune să ne procure earăși o seară românească, dând o

reprezentație teatrală Vineri, în 17 Nov. a. c. Au fost predate două piese: »Postașul dragostei«, comedie în 3 tablouri de N. Rădulescu-Niger și cunoscutul vodevil »Arvinte și Pepelea« de V. Alexandri.

Rolele principale în piesa primă au fost în mâni fericite; au fost predate anume de d-nele Ana Axente (Elodia Savel) Elena Crișan (Aspasia) și dl Dumitru Axente (Emil Dunescu). Rolele celelalte, jucate de d-rele Alexandrina Baciu (Elvira Surean) și Elisav. Buzdughină (Niculina), mai departe de d-ni Nicolae Bulea (Ghiță Savel) și Ioan Petrașcu (Cesar Borunean) încă au fost achitate îndestulitor.

Dacă piesa n'a succes așa bine, nu este a se căuta aceasta în jocul persoanelor, ci în piesă însăși. N. Rădulescu-Niger a vrut să creeze o comedie, cu un sujet à la Dumas, și aranjatorii n'au luat în seamă, că ce străină e nouă viață aceea de salon, care o reprezintă el în comedie, ne luând însă nici acea în seamă, că, har Domnului, n'am ajuns încă, cel puțin noi Ardelenii, acolo, să ne putem amusa asupra lunei »Damei cu camelii«. Nici ca comedie nu poate fi chiar numărată, căci afară de figura mai bine succeseasă a lui Dumescu și a Aspaziei, nu prea găsim în celelalte role elementul comediei.

Cu atât mai bine a succes »Pepelea și Arvinte« vodevilul acesta classic; classic atât în privința humorului cât și al comicului. Cine nu cunoaște piesa aceasta, care nu 'și-a petrecut asupra șiretului Pepelea și asupra bătrânului Arvinte, care pică el în groapa săpată lui Pepelea. Las', că au și fost predate admirabil aceste două role de dl Dumitru Axente, un adevărat Pepelea atât în exterior, cât și în jocul plin de vieță, și dl George Moga, care, mai cu seamă în scena, unde se chircilește bătrânul Arvinte, a jucat cu o adevărată măiestrie. În decursul piesei într'una a ținut rîsetul, adevărat homeric al publicului și aplause zgomotoase au rechemat de mai multe-ori pe dl Moga și Axente pe bină.

Un lucru trist însă am constatat. Să vede, că publicul nostru românesc nu se prea interesează de săraci, cărora era destinat venitul curat, căci teatru n'a fost așa de plin, după cum era așteptarea și după cum ar fi trebuit să fie. Sper însă, că la concertul, care va avea loc Sâmbătă în 25 Noemvrie st. n. vor veni în număr mai mare, ajutând pe vrednicul conducător al reuniunii, dl Victor Tordășianu, în ajungerea nobilelor sale scopuri.

Gl.

Podoaba caselor noastre.

La redacția »Fostei Poporului« în tipografia Henric Meltzer (Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 12) a apărut —

chipul bisericii-catedrale ortodoxe române din Sibiu,

— un tablou de toată trumsețea, în mărime de 22 cm. înălțime și 17 cm. lățime, adecă aproape în mărimea (formatul) »Fostei Poporului«.

Tabloul este escelent csecutat, (autotipic) pe hârtie fină, încunjurat cu cadru ornamentic (pase-partout), încât el formează podoaba ori cărei case românești.

Prețul cu pase-partout 1 cor. (și porto 10 bani). Fără pase-partout 60 bani (și porto 10 bani).

PARTEA ECONOMICĂ.

„Apărare împotriva alcoholismului“.

Sub titlul de mai sus a publicat dl Dr. Iuliu Nagyiványi-Fekete în »Budapesti Hirlap« dela 1 August c. un raport mai lung, fiind numitul designat ca secretar al congresului al X împotriva alcoholismului, ce s'a ținut în Septembrie a. c. în Budapesta, din care extragem și noi datele mai însemnate, mai adaugând și din parte-ne ici-colea câte ceva, ce se ține special numai de noi Români.

-- A fost un timp, când se beau foarte puține beuturi spirituoase. Astfel în vechime nu erau cârcime, ci fiecare se îngrijea de adăpostul drumetului ostent. Mai târziu după primirea creștinismului, creștinii își țineau de datorința lor, de a se îngriji de cei fără adăpost și a-i primi în casele lor. În evul de mijloc, mănăstirile se îngrijeau de călători, ear' firmele neguțătorești de agenții trimiși lor din partea altor firme neguțătorești.

La Grecii și Români cei vechi nime nu mergea la cârcime, ci se adunau mai mulți prietini laolaltă și astfel își petreceau zile întregi în beuturi. Dar' astăzi s'au schimbat împrejurările și fiecare vrând ne vrând trebuie să caute cârcimele, cari s'au dovedit a fi cei mari propagatori ai beuturilor spirituoase (alcoholismului).

Noi Români încă nu prea suntem scutiți de dorul acela, ca să nu căutăm cârcimele. Dela naștere începând, până la moarte tot de cârcime avem parte. Când ne naștem, se aduc beuturi să ne botezăm, când ne căsătorim aducem beuturi ca să ne chircilim, ear' când murim, prăsnuim pomana mortului tot cu beatură. Astfel putem zice, că Românul pentru toate stările sale sufletești, își află mângâiere mai numai în beatură.

Dar' să vedem, ce ne spune numitul secretar cu privire la beutura

cătă s'a beut numai în decursul anilor 1903—1904.

În decursul anilor 1903—1904, s'a produs cu totul în Ungaria 1,106.090 hectolitri de spirt curat, din care apoi s'a făcut 1,869.334 hectolitri spirt de 50 grade. De oare-ce Ungaria după datele statistice din anul 1903 are 19,885.445 suflete, se vine pe tot sufletul câte 4.70 litre de spirt sau 9.40 litre de rachiu, pe care-l beau mai cu seamă oamenii de rând, muierile, feciorii, fetele și copiii. Dar' aci nu sunt socotite rachiurile mai fine ca: rum, licher, coniac, prune, drojdii ș. a. pe cari le beau mai cu seamă domni, doamnele, coconășii, coconițele și copiii domnilor.

Afară de acestea s'a mai fabricat și bere în decursul anului 1903 într'o măsură de 1,316,676 hectolitri aici în țeară la noi, care însă nu a fost de ajuns, așa că a trebuit să mai cumpărăm (importăm) și din străinătate 250.860 de măji metrice, din care am vândut (esportat) și noi 48.607 m. m. Din beutura aceasta se vine pe cap 76.38 litre.

Vin s'a făcut în a. 1903, 2,948.648 hectolitri, din care s'a vândut 908,053 m. m. ear' de cel adus din țeri străine s'a beut 774.076 m. m. așa că și din beutura aceasta se vine pe cap câte 15.50 litre.

Beuturile beute în anul 1903 și prețuite în bani fac: 186,423.183 cor. rachiu, 45,567.870 coroane berea și 174,957,500 coroane vinul, sau toate laolaltă 407, 446,553 coroane. Apoi să mai zicem, că suntem săracii!

Din cele mai sus se mai poate vedea și aceea, că oamenii de rând beau mai mult rachiu, ear' domni mai mult vin și bere. Și dacă se cere pe cele mai multe locuri urcarea plății lucrătorilor de tot felul, de aceasta se vor bucura mai cu seamă cârcimarii, de oare-ce s'a constatat, că cu cât lucrătorii au plată mai bună, cu atâta beau mai mult. Abaterile dela aceasta regulă sunt foarte neînsemnate.

Dar' să nu creadă cineva, că doar' numai la noi s'ar bea atâta. Nu! Doamne ferește! Nemții cei culți de pildă, numai bere beau de tot capul 125 litre,

ear' rachiu face și la ei de tot capul de om 8.4 litre.

Concurența cea mare cu beuturi spirituoase se face la noi prin cârcime. Dacă un beutor nu mai capătă beutura în cârcima asta, se mută în cea de lângă ea. Din cauza asta apoi și cârcimarii trebuie să umble frumos cu bețivii, ca să nu i părăsască. Numărul cârcimelor ar trebui deci redus, de oare-ce sunt prea multe. Aceasta reducere ar avea de urmare, că fiind cârcimele prea departe de beutori, acestora le-ar fi mai peste mână și astfel nu s'ar putea duce totdeauna îndată ce ies din casele lor sau vin dela lucru.

(Va urma.)

Căsătoria învțătorilor.

— Disertație de Clament Janu, inv. —

În memorialul reuniunii noastre »Mariana« edat în anul 1901 din incidentul iubileului de 25 de ani ai existenței acesteia, am aflat că atât în adunările generale, cât și în deosebitele filiale ale acestei reuniuni s'au cetit multe, variate și valoroase disertațiuni, cari toate au servit membrilor acesteia spre câștigarea cunoștințelor necesare și cu deosebire nouă învțătorilor ne-au fost un fel de călăuz, ce au arătat calea pe care se mergem ca să nu rătăcim în decursul activității noastre și astfel să corespundem frumoasei noastre chemări de învțători.

N'am aflat însă în acel memorial nici o disertațiune, care se tracteze deosebit despre căsătoria, eventual viața căsătornicească a învțătorilor.

Dreptaceea am aflat de bine, ca acest gol, încât se poate și îmi vor servi slabele mele cunoștințe să-l umplu eu, vorbind ceva despre »căsătoria învțătorilor«.

Această lucrare ca să fie mai perfectă, mai bună și ca să corespundă menirii pentru care e lucrată, deși ar fi trebuit să se afle altul mai înaintat în etate, cu o peană mai dexteră, ba chiar un veteran de ai noștri, ca să o lucreze, pentru-că cei bătrâni toate le

VESELIA.

Foia glumeață a »Foi Poporului«.

Copilul Săcuiului.

Un băiat Săcuiu, flăcău,
Sprinten chiar ca un căpău
Să sui într'un vârf de prun
Părea că îi chiar nebun.

El prunele scutura
De pământul să 'negrea,
Să adune cui 'i place
Prune bune, d'eli bărnace.

Dar' bine grijă n'avea
Și din prun el jos cădea,
La strigătul de: vai, ha
Vine tatăl seu Pișta.

Îl ridică pe picioare
Și îl ia de subțioară,

Apoi îl duce în casă
Și strigă la-a sa boreasă:
Hej, Kati, vin' aicea!
Nem lătod primejdia?

Un Român a auzit
Ce feciorul a pățit
Apoi vine la jupân
Să-l întrebe ce-i și cum?

— Jupâne am auzit,
Că copilul a sărit
Din vârful prunului jos
Și-acum zace'n pat morbos.

— Oh, furtate ce greit?
Iel doară nu a serit
Ke jel la pomunt kezut
Și mare noroc avut,
Ke dacă mergea 'n sus
Chiar la dracu-ar fi ajuns.

N. Suciu.

Mărunțișuri.

Jidovul șiret.

Un Jidov trece prin o pădure, având o sumă mare de bani la sine. Să întâlnește cu un hoț, care îl oprește și-i strigă: Banii sau viața!

Jidanul îi răspunde: Mai bucuros dau banii, măcar că nu-s banii mei; dar' se poată crede șefu (stăpânul) meu, că dela mine banii furat, pușcă odată în rocul mé și face o gaură! — așa! Acuma pușcă una în nădragii mei — așa! Acuma în pelerie! — așa . . . și acuma încă odată.

— Acuma nu mai am gloanțe, strigă hoțul, dă banii încoace! — . . .

— Nu mai ai gloanțe? Nici un fileriu nu capeți, zice Jidanul și o taie la fugă, părea că-i un iepure cu doue picioare. N. Suoiu.

vorbesc din pățaniile lor și ale altora, adecă din praxă, nu din teorie ca noi tinerii, cari poate nici idee nu avem despre cele experiate de dânsii, dar' totuși crezând că barem în parte lucrarea mea va fi ducătoare la scop și va avea influință asupra celor necăsătorii, mi-am luat libertatea, că cu aceasta ocaziune se o prelucrez eu, rugând totodată pe Onoratul public și stimații colegi să binevoiască a o petrece cu atențiune și dacă în vre-un loc sau altul aș fi prea exagerat în expresiuni se nu-mi luați în nume de rău, deoarece toate după părerea mea sunt numai adevărate.

Pre lângă toate că nu aș voi să fiu prea lung în lucrarea mea, trebuie totuși ca vorbind despre căsătoria învățătorului, să încep de când acesta pășește pe cariera sa, ceea ce de regulă se întâmplă cam la etatea de 20 de ani.

Absolvând cursul preparandial, după cum e soarta fie căruia, unii își capătă stațiuni mai bune, alții mai de rău, ear' alții nu servesc nici un minut în stațiuni străine, ci spre fericirea lor îndată, până a nu-ți se șterge pulverea de pe băncile școlii, sunt aleși de învățători în comuna lor natală. Acești din urmă sunt cei mai favorizați de soarte, cu puține excepțiuni, deoarece mai fie-care în comuna în care s'a născut și crescut de regulă are părinți, frați, rudeni și cunoscuți, ba poate și ceva moșioară.

Dacă cine va devine ales de învățător îndată la început în comuna sa, acela nu are de luptat cu atâtea neajunsuri și neplăceri, ca cel ce servește în străinătate, ba de multe-ori în așa locuri unde n'a umblat nici odată în viața sa.

Să facem puțină asemănare. Doi tineri, se zicem că, absolvă cursul preparandial de odată; unul e ales de învățător și și ocupă postul în oare-care stațiune străină, celalalt își ocupă postul său acasă, în urma abdicării, penzionării sau morții învățătorului din acea comună. Salar au în o formă, deși de multe-ori poate numai pe hârtie. Până-când cel de acasă n'are a se îngriji de cuartir, haine de pat. vîpt etc. pe atunci

cel-ce merge în altă stațiune prima oară, trebuie să aibă la îndemână ceva bănișori de călătorie și cât ce sosește acolo trebuie să se îngrijască de cuartir, vîpt și alte câte și mai câte.

Pentru întreținere trebuie să dea la lună minimul 24—30 cor., ba de multe-ori n'are nici dela cine să capete vîpt corespunzător, deoarece-ce la sate sunt puțini inteligenți, pecând cel'alalt acasă nu duce grije de toate acestea.

Mai punem cazul că salarul nu-l capătă regulat, ceea-ce durere pe multe locuri se întâmplă, ba și dacă l'capătă în urma nenumăratelor cereri, i-se scoate ochii cu ceva, expus fiind la câte și mai câte șicanări și neplăceri, ear' restul i-se plătește la anul sau doară și mai târziu și până atunci el trebuie să se ajute cum poate, luând bani împrumut, ca să și poată procura cele de lipsă de toate zilele.

Să plânge la preot, acesta având și el ale lui afaceri îi zice: Ce se facem? Trebuie să trăim cum putem nu cum vrem.

Să plânge, respective roagă forurile școlare superioare, să dispună plățirea salarului restant?

Atunci și a aprins pae în cap, se se gate numai de ducă, căci om străin fiind, fără sprijin și fără ajutor, toți îl invidiază numai pentru-că își cere ce e al seu, deși poate că e unul dintre cei mai buni învățători.

Ba dacă ved că nu se duce, locuind singur, îl sparie prin podul școlii și pătrund chiar și în chilia unde doarme mascați și înegriți cu funingine, amenințându-l ba chiar batjocurindu-l și bătându-l, precum a pățit un antecesor al meu în Marmația (Vișeu de jos.)

Să zicem că și cel-ce servește în comuna sa, încă nu-și capătă salarul regulat, dar' totuși are cunoscuți, rudeni, e în legătură cu unul și cu altul cari mijlocesc încassarea salarului mai cu înlesnire.

Unii poate vor cugeta că nu stau lucrurile chiar așa de rău, după cum le descriu ei.

Toate acestea le spun din pățaniile mele și ale altora.

Ca preparand absolvat am fost ales de învățător în Vișeu de jos, în Marmația cu 600 cor. Acolo am servit doi ani. În anul prim am căpătat întreg salarul cu greu mare, în anul al doilea însă n'am primit din salar decât 150 cor., ear' restul de 450 cor. nu l'am primit până aproape după doi ani, deși m'am săturat a mai scrie pe la superiorii școlii.

În urmă aproape după doi ani de așteptare, l-am primit, după-ce mă mutasem în altă stațiune, dar' și atunci numai împrocesuând senatul cu avocat.

Iată dar' foarte pe scurt prin câte greutăți trece unul ce servește în alte stațiuni, pe când cel de acasă nici nu vrea să audă de toate acestea.

(Va urma.)

Premiații

espostfel de poame, struguri și dertvatele lor, aranjată de »Reuniunea rom. de agricultură din comitatul Sibiiu« în 27—29 Octomvrie n. 1905 în orașul Mercurea.

Grupa mere.

Ioan Chirca, not., Seliște, 10 cor., cinstite fondului școlar din Mercurea. Ilie Nicoară Stoian, econ. Poiana, 10 cor. Pamfilie Prode, econ. Jina, 8 cor. Alexă Antinie, econ. Apoldul-inf. 5 cor. Nicolae Dobrotă, paroch Poiana 5 cor. Maria Stroia, Mercurea, 3 cor., cinstite fondului de stipendii pentru vieri al »Reun. agr.« Ioan Fărcaș, Nr. 368, econ. Apoldul-inf., 3 cor. Ioan Sava, Inv. Jina, 3 cor. Ioan Fofelzan Nr. 525 econ. Apoldul-infer. 3 cor. Ana Neamțu, Seliște 2 cor., cinstite »Reun. agric.« Ioan Șerb, par. Poiana 2 cor., cinstite fond. școl. din Mercurea.

Grupa pere.

Ioan Beu, econ. Apoldul-inf., 10 cor. cinstite »Reun. rom. agr.« Ioan Maxim, propr. Avrig, 5 cor. cinstite »Reun. rom. agr.« George Floca, econ. Răhău 3 cor. Dem. Pamfiloiu, par. Jina, 2 cor. cinstite fond. școl. Mercurea. Ioan Fleșeriu, ec. Nr. 197, Mercurea 2 cor. cinstite fond. școl. Mercurea.

Grupa gutui.

Elisaveta Cărpinișan, Gârbova, 2 coroane cinstite »Reun. rom. agr.«

Poesii populare.

Culese de Darle.

Haida măndro după mine
Să te 'nvăț a trăi bine
Că la sapă nu te-oi duce
Nici vacile nu-li mulge;
Lapte dulce nu-i mânca
Să te doară inima,
Nici d'ăl dulce, și nici d'ăl acru
Să te doară măndro capu.
La meară nu te-oi mâna,
De nu-i merge, nu-i mânca,
Desculță nu te-oi purta,
C'ai picioare și-i umbla.
Nu gânde măndro gânde,
Că c'a tine n'or mai fi;
Că nu-i lumea ca odată
Zece ficiori la o fată,
Dar' lumea-i plină de dor
Zece fete de un fecior.
Numai un deget de-mi ridic
Cinci și șase mi-l cuprind,
Nici părăul nu l-oi trece
Și ca tine-oi găsi zece.

Foae verde grâu mărunt
De îndrăgostit ce sunt
Mi-să pare frunza lată
Și-a mea măndră măritată,
Dar' frunza crește în vii
Și-a mea măndră-i cu copii.
Măndrușo cu casa în vii
Pare-ți bine de copii?
Că mie zău rău nu-mi pare
După zestrea d-tale;
După doi viței de-un an,
După-un cal lunatican,
După un porc cât un cloțan,
Și tu măndro l'faci de-un an,
După o oaie gălbejită
Vai ce zestre 'nbogățită!
După o capră cu un ied
Vai dorule că te perd!
Dar' iedușu-i cu cornețe
Și-a ta zestre-i cu măndrețe.
După o găină de-o lună
Mi-o îmbii cu voie bună,
După-o rață și-un găscam
Capeți pe ele un ban.

Am un drăguț ardelean
Cu peană de măghieran.
Geaba te și badeo măndru
Că la tine nu-mi stă gându,
Că și gândul de mi-ar fi
Lă ce foc ași lăcomi?
Că n'ai junci cu coarne lungi,
Nici n'ai vaci cu coarne largi
Numai tu măreș te faci,
N'ai nici ogradă 'ngrădită
Numai mărgelile la pipă,
Că tu și badișo bine
La ce foc se viu la tine?

Fetele din satul nost
Să uită după frumos,
Dar' frumosul nu-i la ele
Că-i în tîrg la rumenele,
Fire-ai boltă sănătoasă
Multe fete faci frumoase,
Tu potică să trăești
Că pe multe rumenești.

Grupa prune:

Nic. Beju, econ. Dobârca, 4 cor.

Grupa nuci:

Maria G. Muntean, Mercurea, 5 cor., cinstite fond. școl. Mercurea. Simion Solomon, econ. Mercurea, 2 cor. cinstite »Reun. agr.«

Grupa struguri de vin:

Dem. Munthiu, notar Reciu, 10 cor., la care a mai adaus 10 și a pus basă fondului de premii pentru cel mai bun vier din cerc. Mercurei. Eufrosina A. Păcurar, Mercurea, 6 cor., cinstite fondului școl. Mercurea. Dem. Orăștian, inv. Apoldul-inf. 3 cor. Nic. Fărcaș, inv. Apoldul-inf. 3 cor. George Muntean, măcelar, Mercurea, 2 cor. cinstite fond. școl. Mercurea, Ioan Beu, econ. Apoldul-inferior 2 coroane.

Grupa struguri de masă:

Ilie Popp, propr. Ludoș, 10 cor. Dem. Ivan, propr. Apoldul-sup., 5 cor., cinstite fond. școl. Mercurea.

Grupa poame uscate:

Nicolae Ivan, inv. Dobârca 5 cor. Ana I. Fleacă, Mercurea 2 cor.

Grupa lictar:

George Stăneasă, măcelar Mercurea 4 c.

Grupa vin:

Ilie Floaș, comers., Mercurea 10 cor. cinstite fond. școl. Mercurea. Avram Păcurariu, prot. Mercurea, 7 cor., cinstite »Reun. rom. agr.« Dem. Munthiu, notar Reciu 2 cor., cinstite »Reun. române agr.« Ilie Popp, propr. Ludoș 2 cor. Ioan Lazar, econ. Apoldul-sup. 2 cor.

Grupa oțet de vin:

Dem. Iridon, econ. Apoldul-sup., 2 cor. cinstite fond. școl. Mercurea.

Grupa rachiu:

George Muntean, măcelar, Mercurea 5 c. cinstite fond. școl. din Mercurea. Basiliu Necșa, par. Apoldul-sup. 3 cor.

Grupa compoturi etc.

Aurelia Micu, Mercurea, 5 cor., cinstite fond. școl. din Mercurea. Paraschiva Floaș, Mercurea 3 cor., cinstite »Reun. rom. agr.« Maria Greavu, Gârbova 3 cor. Elisaveta Cărpeneșan, Gârbova 3 cor. cinstite »Reun. rom. agr.« Eufrosina Păcurar, Mercurea 3 cor. cinstite »Reun. rom. agr.« Ana S. Nedela, Dobârca, 2 cor. Iustina Precup, Mercurea 2 coroane.

Grupa unelte economice.

Ioan Fleacă, rotar Mercurea 5 cor. Mercurea, 29 Octomvrie n. 1905.

A. Chirea, V. Tordășlanu,
v. pres. secretar.

Bărbați de încredere:

Avr. Păcurar, Ioan Șerb
prot. paroch.

APEL.

Subscrișii în numele Reuniunii de ceterire și cântări din comuna Romuli ne adresăm la spriginul fiecărui român adevărat, căruia îi zace la inimă înaintarea și progresarea în cultură a poporului român din acest punct extrem al patriei noastre, să binevoiască a dona pe sama bibliotecii acestei Reuniuni, ori ce soiuri de cărți, cari au menirea

de a cultiva poporul, atât moraliceste, cât și spiritualmente.

La aceasta ne îndeamnă împrejurarea, că numita Reuniune, s'a înființat numai în 1903 și din puținele-i isvoare bănești, ce le poșede, își susține anual 6 foi proprii și 30 opuri, pe cari acum membrii înșețați de știință și văzând bunătatea cărții, le-au cetit și răscetit.

Ca să le putem oferi materii nouă și astfel să le facem dragă și mai de parte cartea, ne-am hotărât a apela la spriginul publicului cărturar român, să binevoiască a ne ajuta în ducerea în deplinire a unei munci grele, ce am întreprins cu poporul român din aceasta comună, care în lipsa culturai este sedus de străinii veniți în comună și se nu fim siliți a-l lăsa să zacă în abizul întunerecului, ci să-l putem vedea încordat la cetirea cărților folositoare, ca astfel să-și umple sufletul de balzamal științei și culturai și nu de seducerile străinilor și prin aceasta să participăm și noi cu timpul la acel templu mărte, ce se numește — cultură și se ne putem număra și noi barem când-va, în rëndul popoarelor culte.

Nevoia e mare dar' sărăcia e și mai mare! Și aceasta din urmă nu ne lasă să mișcăm liberi după voia noastră Cheltueli multe, venite puține. Știm, că cei ce edau cărțile multe parale au cheltuit, până-ce și-au însușit știința, cu care azi lucră pentru ajutorarea în cultură a poporului român din care fac parte și astfel sperează, că pe acea-cale earăși se și le recăștice. Le dăm tot dreptul. Dar' fiind-că Românul e neclintit în religiune, zice: Bucurațivă și vă desfățați, că plata voastră multă este la ceriuri: credem că se bucură, că prin aceasta sunt în stare a da orbilor vedere, să desfătează, că pot ajutara pe cei slabi de spirit și să mângăie când sunt convinși, că de și aici pe pământ n'au plată convenită dela toți cei ce se nutresc din fructul ostenelelor lor, vor avea plată, care nu se va putea cheltui nici odată, sus la ceriuri.

Astfel rugând din nou pe On. Domni editori de cărți, societăți menite spre cultura poporului român, precum și pre întreg publicul inteligent românesc, să ne ajutore întru ducerea la scop a întreprinderii noastre și dacă au vre-o carte spre scopul acesta, să binevoiască a o trimite la adresa numitei Reuniuni, ca astfel să și eternizeze numele în sufletele bieților oameni ce aleargă înșețați după știință. Căci de nu ne vom ajuta noi pe noi înșine, alții nu ne vor ajuta.

Romuli, la 14 Noemvrie 1905.

Paul Chita, Teodor Irimleș,
președinte secretar
Adresa: Reuniunea de ceterire și cântări Romuli
n. p. Telcs (B.-Naszod m.)

„Călințarul Poporului“ pe 1906.

Earăși a sosit în mijlocul nostru un oaspe iubit și așteptat, care ne arată zilele și sărbătorile de preste an, ne procește schimbarea vremii, ne dă sfaturi folositoare pentru vieța de toate zilele și pentru casă, ne spune

glume și anecdote vesele, făcându-ne să mai uităm de greul vieții și ne dă lucruri de cetit, mândre și pline de învțături...

Iubitul oaspe al caselor noastre este »Călințarul Poporului“ pe 1906 care a ieșit în tipar și ni se înfățeșează și acum împodobit cu multe și frumoase ilustrații. Chiar în fruntea călințarului se află chipul esecutat artistic al măreței catedrale ortodoxe române din Sibiu. Precum biserica catedrală este o podoabă pentru neamul nostru, chipul ei este o podoabă pentru »Călințarul Poporului“ pe 1906.

Urmează apoi partea calendaristică cu toate cele de lipsă: lunile, cu sfaturi și termine, cu schimbarea vremii, cu taxele de timbre, tariful postal și telegrafic etc. etc. și »Avutul nostru« național, comun: biserici, școale, însoțiri, bănci etc.

Partea literară cuprinde următoarele lucrări alese: *Un pom nobil*, (algorie populară) de Silvestru Moldovan. — *Doina bradului*, (poesie) de G. Săpunaru, — *Ioan Pop Reteganul*, cu portret. — *Șaua Țiganului* (anecdote) de Th. D. Speranță. — *Șanta*, (novelă) de N. Gane. — *Organele simptoare ale plantelor* de I. Georgescu. — *Tudor cav. de Flondor*, cu portret. — *Ciobănașul*, (baladă) de T. A. Bogdan. — *Ioan V. Rusu*, cu portret. — *Femeia credincioasă*, poveste de Gr. N. Coatu. — *Rășul nostru*, întâmplările de preste an dela noi și din străinătate — *Buciumul și tulnicul*, din »Dicționarul de muzică« de prof. Tim. Popoviciu, cu două ilustrații. — *Poesii populare*. — *Nora*, (poesie) de R. Cioflec. — *Păstrarea cartofilor* (articol economic). Printre toate aceste sunt resfirate multe glume, dintre cari 2 illustrate, găcături, anecdote și alte mărunțisuri, apoi drept podoabe 19 ilustrații, înfățeșând mai mulți bărbați de ai noștri și din străinătate, vederi din rășboiul russo-japonez etc.

Luând în samă acest cuprins bogat și multele ilustrații, vom vedea că »Călințarul Poporului“ pe 1906, este cel mai ieștin între călințarele noastre (40 bani și 5 b. porto), având pe lângă toate aceste avantagiul, că e făcut anume pentru trebuințele poporului nostru.

Il recomandăm deci cu toată căldura iubiților noștri cetitori.

Știri econ., comere., jurid., industr.

Hemelul. După știrile cele mai nouă prețul hemeiului a scăzut săptămâna trecută în străinătate cu 10—15 cor. În piața din Nürnberg s'au plătit după soiul și calitatea hemeiului 24—105 cor. de câte 50 kgr. În Sighișoara săptămâna trecută n'au fost cumpărători. În Petrocș s'au vëndut câte 100 kgr. cu câte 74—100 cor.

Hotăriri principale de însemnătate. Facem luători aminte pe iubiții noștri cetitori la următoarele hotăriri:

În afaceri, cari se țin de judecătoria comunală (bagatel, până la 40 cor.), ficsarea

Înainte din partea partidelor a unei judecătorii comunale (közsegi bíróság) nu are valoare.

— Măcelarii, în urma unei transgresiuni polițiale sanitare, nu pot fi lipsiți de licența industrială.

— Ramul industrial (meșteșugul) bărbatului mort văduva nu e permis să-l continue în favorul unui minoren adoptat (luat de suflet) de ea.

— Proprietarul unei licențe de industrie, făcută în regulă, nu poate fi oprit de-ași continua meseria din motivul, că el lipsește de mai multe ori din locul, unde se exerciază meseria.

FELURIMI.

Pâne cu mere. Știm, că se face pâne cu crumpe, amestecate cu făină. În Corsica în loc de crumpe se amestecă castane măcinate. Să mai face însă și pâne cu mere, sdrumicate mărunt. Aceasta se face în Württemberg. dar' s'a făcut anul trecut și în Ungaria, când roada de crumpe a fost slabă. Să amestecă a cincia parte mere cu făină. Să zice, că pânea cu mere este foarte bună și nu se întărește curând. N'ar putea proba și femeile noastre?

Dare de seamă și mulțumită publică.

Din Frâua.

Subscriși în numele poporului gr.-or. din Frâua protopresbiteratul Mediașului, venim și pe aceasta cale a ne exprima celea mai sincere mulțumiri iubitorilor nostri frați emigrați în America, cari au contribuit cu obolul lor pentru sfânta noastră biserică și anume:

Dumitru Drusan, Nicolae Coman, câte 20 cor., Ilie Muntean, Vasile Chisăliță 10 cor. toți din Frâua; Ioan Muntean, 2 cor. 50 bani, Vorumloc; Ioan Mărginean. 2 cor. 50 bani, Ibisdorf; Aron Suciu 2 cor. 50 bani, Ibisdorf; Nicolae Măica, 5 cor. Șaldorf; Ilie Morariu, 2 cor. 50 bani, Șeica-mare; Maria Morar, 1 cor. 25 bani, Letiția Morar, Maria Morar, câte 1 cor. 25 bani, Ana Morar, 1 cor. 25 bani, din Șeica-mare; Dumitru Coman, 2 cor. Apold; Petre Ioan, 2 cor. Șomârția; Vasile Jampa, 2 cor. 50 bani, Toader Solomon, 2 cor. 50 bani, Ioan Mărginean, 5 cor. din Copșa-mică; Ioan Rotariu, 2 cor. 50 bani, Simion Mani; 7 cor, 50 bani, din Frâua; Ilie Banciu 1 cor. 25 bani, Isailă Blodor, 1 cor. 25 bani, din Șeica-mare; A. Moldovan, P. Badiu, 1 c. 25 b. Stenia; Aurel Isac, 1 cor. 25 bani, Comlas; Anica Moldovan, 1 cor. 25 bani, Proștea-mare; Turcu Isailă, 50 bani, Proștea-mare; Nonu Băieșan, 1 cor. 25 bani, Blăjel; Constantin Bătea, 1 cor. 25 bani; Sărcăița; Toader Crișan, 1 cor, 25 bani, Alma; Nicolae Coroș, 1 cor. 25 bani, Baradie; Zosim Lăpădat, 1 cor. 25 bani, Alma; Lazar Șeieșan, 1 cor. 25 bani, Sighișoara; Vasile Părău, 1 cor. 50 bani, Cetatea-de-Baltă; Istir Dejan, 1 cor. 25 bani, Derlos; Ioan Coroș, 1 cor. 25 bani, Banadie; Nicolae Islupan, 1 cor. 25 bani, Covanca; Toader Barbu, 1 cor. 25 bani, Dârlos; Ioan Bârsan, 1 cor, 25 bani, Boian; Ioan Hădăgan, 25 bani, Blăjuț; George Cădea, 50 bani, Alma, Andras Ioan, 2 cor. Blăjuț; Toader Rotariu, 1 cor. 25 bani, Giacăș; George Hățagan, 1 cor. 25 bani. Blăjuț; Ioan Suteu, 1 cor. 25 bani, Păucea; Ioan Molodvan. 1 cor. 25 bani, Blăjuț; Toader

Branște, 1 cor. 25 bani, Sighișoara; George Lebu, 1 cor. 25 bani, Ucea; Vasile Lebu 1 cor. Ucea; Szekeli Bori, 50 bani, Copșa-mică; Ioan Buchendrea, 2 cor. 50 bani, Copșa-mică; Achim Mohan, 1 cor. 25 bani, Copșa-mică; Nicolae Radu, 5 cor. Frâua; Lazar Deneșan, 1 cor. 25 bani, Șaeș; Todoran Ioan, 1 cor. 25 bani, Ernea-săsească; Marton George 1 cor. 50 bani, Copșa-mică; Vasile Bălăban, 2 cor. 50 bani, Toderița; Ioan Ploș, 5 cor. Copșa-mică; Maria Ploș, 2 cor. 50 bani, Copșa-mică; Ioan Macaveiu, 2 cor. 50 bani, Vasile Coțolan, 1 cor. 25 bani, Calvaser; Nic. Drusan, 10 cor. și Dionisie Popa din Frâua 1 cor. 25 bani. În total 170 cor.

În deosebi ne exprimăm mulțumirile noastre junilor Nicolae Coman și Dumitru Drusan, cari au colectat aceasta sumă.

Mai departe au donat pentru sfânta noastră biserică evlavioșii creștini; Ioan Chisăliță Părău și soția sa Maria un rënd de vestminte preoțești în preț de 80 cor. Ioan Axente, măcelar un Apostol cu litere latine în preț 10 cor. și strana cântăreților cu 3 scaune în preț de 32 cor., Rafira Radu icoana »Cina cea de taină« în preț de 40 cor. Nic. Mani și soția sa Maria o masă în preț de 16 cor. la legatul mineelor au contribuit preoteasa Maria Holerga, Nic. Muntean, jun. și Dămian Rotariu cu suma de 32 cor. Măriuța Borșan, o măsură pe sf. prestol în preț de 10 cor. Ioana Axente o măsură în preț de 4 cor, Isidora Bogdan, o năframă în preț de 2 cor. Dumitru Roampa 2 candelă în preț de 5 cor. și 8 strane în preț de 24 cor. Vasile Vacarescu o cupolă în miniatură, și Ana Vișan. Triț o măsură în preț de 3 cor.

Tuturor acestora răsplătească-le Dumnezeu cu bunătățile sale celea cerești, ear' iubitorilor frați emigrați la America le dorim reîntoarcere sănătoasă la vetrele părintești.

Frâua, în 30 August 1905.

Teofil Holerga,
par. gr.-or.

Vasile Popa,
epitrop.

CRONICĂ.

Prelegeri pentru meseriași. »Unirea« scrie, că comitetul societății meseriașilor din Blaj va aranja iarăși un șir de prelegeri publice pentru meseriași. Prima prelegere se ține în 26 Nov. c.

Prelegere despre Rășinari în Budapesta. Dl profesor Victor Păcală fiind în 9 Noemvrie n. invitat din partea societății geografice regn. a ținut o conferință despre comuna și poporul din Rășinari în sala festivă a vechiului parlament din Budapesta. După prelegerea foarte succesă, ilustrată cu o mulțime de articlii de industrie casnică, ear' la sfârșit cu proiecțiuni de schiopticon, președintele societății, renumitul savant și profesor L. Lóczy, a mulțumit prelegătorului în numele societății și a publicului present, ear' bravului (derék) popor român 'i dorește multe așa comune mândre și înfloritoare spre binele patriei.

Studiul dlui Păcală va apărea în întregime în foaia de specialitate a societății.

Post de notar. »Drapelul« scrie următoarele: S'a publicat concurs pentru ocuparea postului de notar cercual în Dalboșeț (c. Caraș-Severin). Salarul e de circa 2200 coroane anual, afară de venitele laterale și locuință gratuită. Cercul e aproape curat românesc. Petițiile pentru ocuparea acestui post sunt a se adresa până la 30 Decemvrie a. c. la pretorele Dr. Emil Kopeczek în Bozovici. — Avis celor interesați.

Spargere. În oficiul de dare din Orașița s'a făcut spargere în una din nopțile trecute și s'au furat 15 mii de cor. Să crede, că spărgătorii au luat-o spre Caransebeș.

Cea mai bătrână femeie din Ungaria a murit săptămâna trecută Miercuri în Budapesta. Să chema Iosefa Borșoș și a fost în vârstă de 117 ani, născându-se la 1788. Să crede, că ea a fost cea mai bătrână femeie din Ungaria.

De bună voie. La Alba-Iulia, ca și la Orăștie și Arad, s'au prezentat de bună voie la slujba militară atâția feciori, mai ales Români, încât soldații cari și-au sêvârșit serviciul militar de 3 ani, pot merge acasă.

Fiul lui Milan în Cluj. Rêposatul regel al Sêrbiei, Milan a avut un băiat bastard, cu numele Obren George. Băiatul e îngrijit de contele Eugen Zichy, care zilele aceste 'l-a înscris la liceul reformat din Cluj, pe a VII-a clasă.

Tată la 22 de copil. La dieta provincială a Galiției în Lemberg a sosit o rugare dela un țeran din comuna Stronca, în care cere un ajutor dela dietă, deoarece a dat patriei mulți copii. În rugare spune, că el s'a născut la 1852, s'a căsătorit la 1876 și de atunci a avut 22 de copii. Dieta i-a respins cererea, dar' deputații au colectat o frumusețică sumă pentru familia spornică.

Atentatul unui notar. Din Reghinul săsesc se scrie, că notarul comunal din Dêdrad, (o comună săsească lângă Teaca) Gyulai, a pușcat pe primarul comunei Mih. Scherer, și apoi a fugit. Sătenii însă l-au prins pe hotar și l-au bătut crunt. Asemenea a fost bătut și viconotarul Orth, care voise să scape pe notarul din mâinile țeranilor. Între notar și primar era de mult dușmănie.

Furtuni mari. Pe când la noi vremea e liniștită, din mai multe părți ale Europei vin știri despre furtuni mari. În Spania înțreagă au bătut furtuni. În Avila a fost mare ninsoare, în S-Sebastian au eșit apele și au năpădit stradele. În Londra asemenea a fost vifor. Dar' și mai aproape de noi au bătut furtuni, așa în Fiume și Viena. În acest din urmă loc a și nins, dar' zăpada s'a topit.

Nenorocire de tren s'a întemplat săptămâna trecută Miercuri, în 15. Nov. c. între Vințul-de-jos și Alba-Iulia. Cum trenul mergea regulat, de-odată locomotiva (mașina) s'a răsturnat și după ea s'a prăbușit și trenul din o înălțime de 4 m. Mai multe vagoane au fost zdrobite. Patru oameni (mai cu seamă țerani români) au fost omoriți, ear' mulți alții au fost răniți. Greu răniții au fost duși la spitalele din A-Iulia de soldați sanitari. Causa răsturnării locomotivei este, că s'a rupt osia de dinainte și roatele căzând în laturi, mașina a trebuit să se răstoarne. Între cei scăpați e și artistul nostru de flaută R. Millea.

Foaie confiscată. Foaia kossuthistă »Budapest« a fost de nou confiscată pentru o poezie. Poezia părea a fi cu totul nevinovată, dar' literile începătoare ale versurilor, cetite de sus în jos dădeau fraza »Moarte dinastiei«, adică casei domnitoare.

Foamete în Japonia. În unele ținuturi ale Japoniei bătute foametea. Foaia »Jiji Shinbu« a trimis un corespondent al său în ținuturile cu foametea, care a aflat lucruri foarte triste. Sămănăturile de urez au rodit foarte slab. Pe sate oamenii nebunesc de foame. Mulți prind caii de pe câmp, îiucid și le mănă carne. Părinții își vând copiii. Corespondentul a văzut cum nește părinți au vândut o copilă de nouă ani cu două cor. și jumătate. Din ținuturile bătute de foamete au fost duși la rășboiu mulți soldați, cari acum sunt în mizerie. Oamenii emigrează în toate părțile. Cei mai mulți pleacă noaptea, ca să nu fie reținuți de creditori.

Cununie. Elena Vlad (Poiana) și George Bărbat notar comunal (Porumbacul-inf.) își vor serba cununia Duminecă în 13/26 Nov. a. c. la 2 ore p. m. în biserică gr. ort. din Poiana-Sibiului.

Curcubeu. Pe la Beregszász (Ungaria) toamna aceasta a fost foarte ploioasă și vremea înorată. În una din zilele trecute însă cerul s'a înseninat în o parte și un mândru curcubeu s'a ivit pe bolta cerească, de sus până jos, iar în capătul de sus a lui a apărut un al doilea curcubeu, cari la olaltă au dat o priveliște foarte frumoasă. Vre-o 5 minute a durat aceasta, apoi cerul s'a întunecat de nou și a început ploaia.

Sporirea învățătorilor în Bulgaria. Printr'o hotărâre a Ministeriului Instrucțiunii publice din Bulgaria, numărul învățătorilor va fi sporit anul acesta cu 300. Bulgarii văd cu dreptate în înmulțirea școalelor primare ridicarea poporului.

A apărut. Ursu Broina, o schiță istorică de Dr. E. Dăianu, Cluj 1905. Prețul 30 fil. O broșură interesantă de 31 pag. Nr. 2 al Bibliotecii despărțământului Cluj al Asociațiunii.

Emigrarea la America. Săptămână de săptămână se dă din New-York numărul celor ce emigrează din Europa în Statele-unite din America de nord. Săptămâna trecută singur din Ungaria au emigrat 2757 de oameni, cei mai mulți Slovaci 1454, Unguri 629, apoi Croați, Șvabi etc. și 44 Români.

Cas de moarte. George Mărcuț și soția Maria frânți de durere fac cunoscut, că bucuria și fericirea lor, Valeria, elevă la școala »Reuniunii femeilor române« din Sibiu și-a dat blândul seilor suflăt în mâinile ziditorului Sâmbătă în 18 l. c. la 4 ore p. m. în frageda vârstă de 8 ani. În mormântarea ii s'a făcut Luni d. a. în cimiterul din suburbiul Iosefin.

Deputatul Hunedoarei, Török, a murit în 13 Nov. c. în Bpesta. Astfel în Hunedoara se va face o alegere de deputat, pășind ca candidat și un Român.

Moștile țeranilor — scrie »Răv.« — se licitează an de an, în număr tot mai mare. În Septembrie anul acesta au fost bătute la dobă 264 moșii de ale țeranilor. Iar' din 1 Ianuarie până la 1 Octombrie a. c. s'au dus pe apa Sâmbetei 3181 moșii țerânești, cu 916 mai multe, decât în același timp a anului trecut. Plugarii, temelii de viață a acestei țări sărăcesc înspăimântător, — și sărăcia lor aduce cea mai grea primejdie asupra acestei țări de nece-ori nefericită. Pricina? Beutura, prada, fala goală, lipsa de credință, și multe altele!

Chronomul Belgiei. Repausând zilele aceste contele de Flandra, Filip, fostul chironom al Belgiei, a fost declarat de moștenitor al tronului Belgiei fiul său Adalbert; el e născut la 1875 și e maior în armata Belgiei. Are doi băiați.

Să văză deraiare. Din Deva se anunță, că trenul accelerat ce a trecut pe acolo Vineri noaptea a fost amenințat de o mare primejdie. Doi feciorandri au adunat bolovani mari pe șine și au scos și șiroafele din șine. Noroc că cantonierul (boacterul) a aflat lucrul și așa trenul a fost oprit. Gendarmii au prins pe făptuitori și aceștia mărturisinduși faptul, s'au scuzat cu aceea, că au voit să văză cum se face o deraiare (eșire din șine) de tren.

Coroane eterne. D-șoara Elena Petrașcu, directoara internatului »Asociațiunii«, în loc de cunună peritoare pe cosciugul mult regretatului colonel cav. Ignatiu de Iacobich, a dăruit fondului »Darurilor de Crăciun«, administrate de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu«, suma de 10 cor.; dl Leontin Simionescu secretar metropolitan, fondului »ve-duvelor și orfanilor meseriașilor« 8 cor.; dl Pantaleon Lucaș, căpitan c. și r. în pensiune

»fondului pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare« 10 cor. și dl Ioan de Preda, adv. fondului »masa învățăcelor meseriași« 10 cor.

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare prin mijlocirea dlui Nicolae Stoica, controlor al Reuniunii, s'au făcut următoarele dăruiri: Ioan Oltean, sodal pantofar, Ioan Borcia, sodal croitor, Valeriu D. Poponea, Stefan Duca, Isidor Marcoviciu, toți culeg. tip.; Nicolae Bulea, sod. văpsitor, N. N., George Chelemenciu, sodal măsar, Nicolae Borcia, sodal văpsitor, Ioanichie Bota, Nicolae Simtion, sodal croitor, Iosif Marcu, măiestru pardositor, Petru Stanciu, sod. zidar, Florea Crucea, măiestru croitor, Andrei Gherman, sergent, fiecare câte 20 bani; Ioan Marcu, culeg. tip. 40 bani. În total 3 cor. 40 bani.

Tifusul sau lungoarea în Sibiu a luat estindere săptămâna trecută. Duminecă și Luni au fost 32 de îmbolnăviri nouă, iar' 20 bolnavi s'au însănătoșat; câțiva au murit. Marți s'au ivit două nouă cazuri de boală. Școalele evanghelice săsești și gimnazul de stat a fost închis; acest din urmă până în 4 Dec. c.

† **Ignatie cav. de Jacobich,** colonel c. și r. în pensie, Român bănățean, a răposat Joi, în 16 Nov. c. în Sibiu, în vârstă de 60 ani. În mormântarea i s'a făcut Sâmbătă cu mare paradă militară. Răposatul a fost bun Român și a lucrat mult pentru cauzele grănițerilor români din Banat.

O alegere comunală. Din Șorostin ni s'e trimite o scrisoare mai lungă despre alegerea artistiei comunale, săvârșită în 6 Nov. c. din care, neavând loc a o publica în întregime, estragem următoarele: În Șorostin (comună așezată între Târnava-mare și Secaș) sunt 1200 locuitori români și 367 sași. Până la 1901 erau câte 2 Români în comitetul comunal, iar' ceilalți Sași. Primarul era pe schimbate: 3 ani Român, 3 ani Sas. Venind însă paroch Român în comună harnicul preot Valeriu P. Maior a luminat pe Români și la stăruința lui, la 1902 au fost aleși în comitet numai Români, iar' în artistie au intrat și doi Sași. În anul acesta s'au făcut nouă alegeri, dar' durere, că la uneltirile judeului Bian, a învățătorului Teodor Tiglar și alți fruntași, Români au căzut de tot, fiind aleși numai Sași. — Rușine se le fie Românilor slabi de înger!

† **Petru Uilăcan,** protopopul gr. cat. al Reghinului, despre a cărui răpusare am dat știre în nrul trecut, a fost unul din fruntașii neamului nostru. Bun Român, om cu știință, fire deschisă și inimă bună, el și-a câștigat iubirea tuturor. Absolvând teologia în Viena, a fost profesor la gimnaziul din Blaj, la 1879 la teologie, iar' la 1889 f'u numit paroch și protopop în Reghin. Cerenomia înmormântării a condus-o canonicul Smigelski, asistat de 28 preoți din tract și o mare mulțime de public. Predica ocazională a ținut-o dl Alex. Târnăvean, not. tractual. — Odichnească cu dreptii!

„Calendarul Poporului“ pe 1906 a apărut și se află de vânzare la librăria »Foalei Poporului« și la alte librării. Prețul 40 bani și porto 5 b. (23 cr). Este cel mai ieftin și mai bun calendar românesc, întocmit anume pentru trebuințele poporului nostru. Cu prinsul îl dăm la alt loc al foalei noastre. Act dăm sfatul tubiților nostri cetitori, că pentru cumpărarea calendarului se se însoțească din un sat câte mai mulți inși și se trimittă banii pe un singur avis postal, eăci în acest caz porto banilor le vine mai ieftin. Pe aviz apoi se arete la a cui adresă se trimitem calendarul în un pachet,

Producțiuni și petreceri.

In Sibiu.

»Reuniunea sodalilor români din Sibiu« aranjează o convenire socială, împreună cu cântări, declamațiuni și joc, Sâmbătă, la 25 Noembrie st. n. 1905 în »Unicum«. O parte a eventualului venit curat este destinată fondului pentru »Masa învățăcelor-meseriași români«. Programul constă din 10 puncte. După producție urmează joc.

Dela teatru.

O comedie cam unică în felul ei, dar' de un comic adevărat rar, s'a predat Joi seara în 16 c., dându-se comedia »Lutti« de Veber. Puține comedii sunt așa de bogate în scene comice, hazlii. Drept, că sujetul e frivol, dar' trecem peste aceasta, nici nu o bagă omul poate în seamă, căci frivolitatea piesei e reprezentată în adevărat mod francez, nu devine brutal, ci e de o eleganță și ușurătate răpitoare, la care apoi mai trebuie adăugat și scânteele orbitoare ale »esprit«-ului francez. Publicul numeros a aplaudat frenetic pe actori.

Din lumea aceasta plină de humor, ne zguduie piesa »Die Weber« de Hauptmann, jucată Sâmb. Mizeria acea, strigătoare la cer, exploatarea fără milă a bieților țesători, revoltarea lor, toate aceste trec în tablouri grozave pe dinaintea ochilor nostri. De o rolă principală nu putem vorbi, fiind masa muncitorilor însăși persoana principală; rolele au fost achitate toate cu o dibăcie rară.

Duminecă seara s'a reprezentat vechea, cam din »modă« eșita operetă: »Don Cesar«, iar' Luni seara »Die Landstreicher«.

Marți s'a reprezentat a doua oară novitatea: »Jung Heidelberg«, operetă de Millöcker. Subiectul, ca la toate operetele nu e ceva deosebit; e încâtva o urmare atât de duioasei piese: »Alt Heidelberg«. Muzica, cu toate că nu găsim în ea ceva original, totuși e foarte plăcută, de o fineță care se apropie încâtva de Offenbach. Rolele principale, predate de Sablé, Pistol, Burger, au succes foarte bine, asemenea și rolurile mai mici.

Mercuri seara s'a predat comedia: »Klein Dorrit«, de Schönthan, măestrul comediilor. Gg.

POSTA REDACȚIEI ȘI ADMINISTRATIEI

I. M. în Pittsburg Pa. — B în Cluj, — M. H. în Reh. Mulțumite. Vor urma.
Abonament Nr. 5900. (L. Gh.) Cu rambursă costă prea mult; trimiteți 2 cor. în care e cuprins și porto.
rb. Ne pare rău, dar' nu se poate.
D. N. H. »Din valorile vieței« vom mai publica; ne pare bine, că vă convine rubrica.

Proprietar, editor și redactor responsabil
Silvestru Moldovan
Tiparul »Tipografie« Henric Meltzer.

Amatorilor de cacao și ciocoladă se recomandă:

Candol-Cacao
al lui Joan Hoff

care are cel mai mic conținut de grăsime, este deci foarte ușor consumabil, nu cauzează nici când constipație, și pe lângă cel mai fin gust este extraordinar de ieftin.

Veritabil numai cu numele
Joan Hoff
și marca de sursire »Lena«
Pachete à ¼ kg 90 fil.
» ½ » 50 »
Se despăta pretotundina.

Băieții se desvoltă cu ea deosebit de bine și nu sufer de tulburări de msture.

S'a valorat escelent în casuri de vărsare, catar de mațe, diaree etc.

In țeară și străinătate o recomandă multe mii de medici.
Cel mai bun nutremēt pentru băieți sănătoși și cari sufer de stomach.

Să capătă în farmacii și drogherii.

Fabrica de articli nutritivi diet. R. KUFKE
Viena I., și Bergedorf—Hamburg.

110 A 5-7

Astma,

Cei îmbolnăviți de catar de plumâni, sângerare de plumâni, boală de plumâni, durere de stomac

să-și ia atâta timp și să examineze scrisorile de mai jos, cari dovedesc vindecarea. Acesta e numai numărul disparent a celor-ce sosesc în continuu. Se publică fără nici o observare, de oare-ce experiența ne arată, că publicul suferind își știe face el însuși mai bine opinia sa. Estrasele de scrisori, abstrăgând dela unele mici modificări stilare, sânt publicate verbal, dar' cu lăsarea afară a mulțumitei și a criticeii asupra curelor fără rezultat de mai nainte. Scrisorile originale se pot vedea și ar fi foarte de dorit, ca cât mai mulți să o facă aceasta. Autoritățile au făcut-o deja. Abaterea dela adevăr, fără privire că aceasta se referă la introducerea sau la descrierea vindecării, care-i urmează, ar cauza mare pedeapsă. Ca laicul să poată afla la timp, deja la cel mai mic simptom, ajutor, fără să aștepte desvoltarea morbului, înșirăm aci simptomele, cari obvin mai des: tuse, care întărită adese la vomare. Scuipat uscat. — Înțepătură în piept și spate. — Simțire de greutate pe umeri. — Asudări noaptea. — Mâni și picioare de obicei reci. — Greutate de respirație. — Respirația e urmată mai târziu de sunet șuerător și răgușit. — Scuipare de sânge. — Batare de inimă neregulată, adese ori tare, împreună cu un mare simț de frică. — Durmire puțină. — Mistuire slabă. — Pentru continuarea curei e de lipsă descrierea punctuală a rēului, trebuie spus, care e ocupația și că reci sânt picioarele. — Adreșăm așa:

Institut de cură „Spiro Spero“ Dresden-Niederlössnitz, Schulstr. 124/h.

Astma, catar bronchial.

Fiul meu, în urma unei răceli s'a bolnăvit în catar bronchial. Acest catar s'a repetit de nou pe lângă cea mai bună îngrijire; n'a ajutat nici un leac. Boala era însoțită de greutate de respirație și nădușeală, așa că eram serios îngrijit de restabilirea sănătății lui. În lipsa mea cea mai mare am fost atent la anunțul institutului de cură „Spiro-Spero“ și m'am adresat la el cu încredere. După-ce am făcut cunoscut institutului simptomele boalei, s'a început tratamentul, m'am ținut întru toate de instrucție și rezultatul dorit n'a întârziat mult. E drept, că la începutul curei fiul meu s'a slăbit puțin și era debil, dar' în curând s'a tocmnit; fiul meu câștiga tot mai mult în putere, își căpăta culoarea bună a feții și rezultatul unui tratament de 3 luni, spund sincer, a fost reînșănătoșare deplină și cred, că aceasta va și rămânea.

Aceasta, după D-zeu, pot să o mulțumesc tratamentului rațional și cu rezultat al institutului de cură „Spiro-Spero“ și îl pot recomanda cu căldură ori-cărui bolnav și suferind, ca în asemenea stare să se adreseze la acest institut.

Rămân cu cea mai mare mulțumită și deosebită stimă

Ioșif Beehold,
Viena, XIII. str. Helbling 11, ușa 6.

Adeverește:
(L. S.) Pius Rest, jude comunal
Höflein I. Dunăre.

Boală de plumâni.

După-ce pe cale ziaristică mi-a venit la cunoștință cura Dv. cu succes, m'am adresat cu încredere la Dv. De doi ani și jumătate sufeream de junghiri și de tusă foarte vehementă; am slăbit de tot, într'atâta, încât medicii locali abzisera de posibilitatea vindecării. Cu toate aceste m'am încurajat și m'am adresat la institutul de cură „Spiro-Spero“ în speranță, că poate totuși voi fi eliberat de boala de plumâni. Deja în timp scurt am putut să avisez, că tratamentul Dv. mi-a ușurat mult boala. Și azi pot să zic, că am scăpat cu totul de boala mea de plumâni.

Acest atestat al meu a întârziat până azi din cauză, că am voit să mă conving, că oare vindecarea mea e stabilă. Fiindcă până azi nu se arată nici cel mai mic semn, că ar reveni, îmi exprim cea mai ferbinte mulțumită și recunoștință și mă învoiesc bucuros, ca aceasta scrisoare să se publice.

Cu deosebită stimă
Francise Koutny
Viena V. Jahngasse 42.

(L. S.) Șef de cerc: Leopold Kruza, Viena.

Boală de plumâni, scuipare de sânge.

În cei din urmă 5 ani primăvara și toamnă m'am bolnăvit mai cu samă în catar de plumâni și de care cu tot ajutorul medical și mijloacele laudate, starea mea devenea tot mai rea din an în an și în vremea din urmă de mai

multe-ori eram incapabil de lucru, ba mai multe săptămâni a trebuit să stau în pat. La lucru mai greu căpătam batare de inimă și simțeam junghiri prin coaste, cari se trăgeau apoi în piept și spate. Prin aceasta mi-se îngreua respirația așa, că mă temeam de aprindere de plumâni, prin ceea-ce și munca îmi era un chin.

Afară de aceasta picioarele îmi erau tot reci, eram răgușit și scuipatul îmi era sânger, apoi când și când noaptea mă năcăjea asudatul.

Am văzut, că în astfel de împrejurări nu pot să trăiesc mult și de aceea am cercat după mijloace și căi, de-a afla un ajutor.

Între altele am fost atent la un anunț al institutului de cură „Spiro-Spero“, care a apărut în ziarul din Reichenberg și rezultatele câștigate m'au îndemnat și pe mine a mă adresa la acest institut. După câteva săptămâni ținând strict îndrumările, spre cea mai mare bucurie a mea, am putut constata o îmbunătățire.

Când și când se arăta câte-o mică recădere, dar' încurajându-mă totdeauna, ținând strict îndrumările institutului „Spiro-Spero“, mi-a succedat a-mi recăștiga sănătatea.

Atacurile de mai nainte, ca batarea de inimă, scuipatul sângelui, durerile de piept și spate, nu au revenit nici la lucrul cel mai greu.

De aceea sunt deobligat cu mulțumită pentru ajutorul dat și pentru tratamentul binevoitor.

Cu deosebită stimă
Anton Friedrich,
în Morchenstern (Boemia).

Autenticitatea subscrierii de sus o adeverește
Morchenstern
(L. S.) Vilhelm Carol Poszel, primar.

Catar la vârful plumânilor, sângerarea plumânilor.

Un an întreg am fost palidă în măsură mare și anemică. Afară de aceasta în Maiu 1904 la boalele mele în urma unei răceli s'a asociat și catar la vârful plumânilor, încât scuipam de mai multe-ori sânge, mai târziu flegmă. Nopti întregi nu puteam dormi, în gâtjei mă năcăjea un glas hărăitor, ear' apetit aveam slab. Am consultat mai mulți medici, dar' aceștia numai puțină ușurare îmi procurau, ear' la sănătate deplină nu am putut ajunge. Odată mi-a atras atenția un anunț al institutului de cură „Spiro Spero“; m'am adresat deci la el. După-ce am ținut regulat îndrumările date, azi, mă aflu deplin bine. Sunt obligată la mare mulțumită și tratamentul Dv. îl voi recomanda cu mare căldură tuturor suferinzilor. Sunt sigură că nimenea nu va cruța speșele relativ puțin spre a ajunge la sănătate.

Cu deosebită stimă

Domnișoara M. Bilzer,
Liebenthal, Silezia-austriacă.

244 3-6

Boale de stomach și de intestine.

Prin aceasta îmi exprim cea mai mare mulțumită institutului „Spiro-Spero“ pentru vindecarea deplină a boalei mele de stomach intestine și ficat.

Înainte cu trei ani m'am bolnăvit în influență; nu preste mult apoi mi-s-au ivit greutăți de mistuire și durere de cap, cum și împunsături în coaste. Corpul îmi era totdeauna înfoiat și scaunul regulat îl aveam numai cu ajutor măiestrit. Lipsa de apetit și de somn erau la ordine zilei. Măncări cu aluat și legumă nu puteam mânca, căci aceste îmi făceau mari dureri de stomach. La toate aceste cu un an înainte s'au adaus în urma unor răceli și șgăriuri de ficat. Dacă m'am folosit de ajutor medical, acesta mi-a adus timp scurt alinare, dar' vechea boală earăș revenea. În iarna acestui an am dat în ziar despre tratamentul cu succes al institutului de cură „Spiro-Spero“; în Aprilie m'am adresat la el și m'am supus tratamentului lui. După câteva săptămâni am simțit deja, că boala mea dispore. Nu preste mult m'am vindecat deplin, aveam scaun regulat și apetitul mi-a revenit. Acum, har Domnului, pot să avisez deplina mea vindecare.

La toți, cari sufer de asemenea boală, recomandându-le cu căldură acest institut, semnez
Cu deosebită stimă și mulțumită

Maria Obstmeyer, soție de ziler,
Enzersdorf lângă Fischea.

Subscrierea o verifică:
Enzersdorf, lângă Fischea

Mihailu Pober, primar.

Catar de nas, grumazi și bronchial.

Cam de 6 ani am suferit de catar de nas, grumazi și bronchial chronic, care mi-a cauzat multe ciasuri amare și grele. Aveam durere stabilă de cap, în grumazi simțiam o gâdilătură acută, și erau uscați și acoperiți cu flegmă cleioasă. Sub gâtjei simțiam o apăsare neplăcută, Respirația îmi cauza mult năcaz și din când în când era nădușitoare. Lucrul mi-l puteam isprăvi, dar' numai cu greu. La cea mai mică încordare asudam și se ivea batare de inimă. Am consultat mai mulți medici, dar' fără rezultat. Medicii mi-au răspuns, că e un catar învechit, care se vindecă numai cu greu.

Pe calea ziaristiceii am fost făcut atent asupra st. Dv. institut și am decis să mă folosesc de tratamentul Dv. Câtva timp am folosit cura Dv. și spre marea mea mirare starea mea din zi în zi mi-s'a îmbunătățit, până când în fine a venit și vindecarea deplină. Mă simt deplin sănătos și mi-am recăștigat și puterea. Dovadă, că Dumineca trecută am făcut o cale de 5 ore cu bicicleta și m'am și reñtors, ceea-ce de sigur e o tură frumoasă și cere răbdare. Pot deci afirma cu drept cuvânt, că lui D-zeu și D-voastre vă pot mulțumi zilele mele pline de bucurie. De aceea pentru oboseala Dv. Vă exprim cele mai ferbinți mulțumite. Cu deosebită stimă

Andreu Schorner, Kuschvitz.

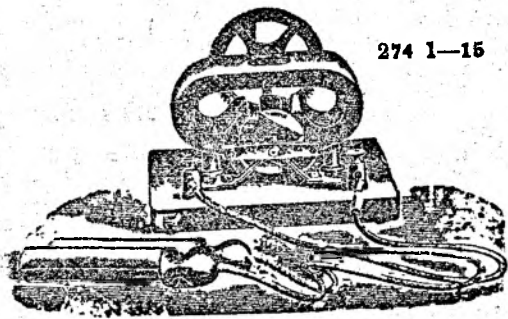
Autenticitatea subscrierii de sus o adeverește
Deeg, primar, administrația comunei Kautendorf.

Anunț.

Să cauți un companist la o singură prăvălie românească în B-Huedin, de coloniale, ferărie și ambacarie cu un revaiment anual de 50.000 cor.
Condițiunile detaliate se pot căpăta la

Aleese Căciulă,
comerciant român.
Bánffy-Hunyad (Kolozsmegeye).

289 1-2

274 1-15

„ELECTROPHOR”,

întinerire și prelungirea vieții prin aparatul original american electro-medical, spre folosința proprie.

Electricitatea este viață!

Toți oamenii slabi nu-i putem îndestul sfătui a folosi acest aparat electric, de oare-ce electricitatea întărește nervii, renoiește sângele, agerește simțurile, contribuie la activitatea normală a sângelui și a sistemului nerval, previne celor mai multe boale.

Așa vestește Dr Bourg, membru al facultății medicale din Paris: nu numai podagra, reumatismul, spărciurile, histeria, astma s'au vindecat în sute de cazuri prin electricitate și în toate cazurile s'au ușurat, unde s'a folosit de geaba arta medicală, ci anumit la toate îmbolnăvirile de nervi, durere de cap, cefică, tuiutul urechilor, lipsa de somn, hipohondric, în special la hemoroide, întră o ușurare ca prin farmec după câteva zile, une-ori chiar după câteva ore și cu deosebire la boale femeiești dureroase bolnavii au aflat aproape cu siguranță vindecare și ușurare și pentru femei în stare binecuvântată. Prețul aparatului mic complet 20 cor. (Numai pentru cei foarte simțitori). Prețul aparatului mare complet 30 cor. (Pentru vinde area boalelor cerbicoase). Espedarea armează trimițând banii înainte sau cu rambursă prin

Întreprinderea ELE TROPHOR
Budapesta VIII., strada Bezeredy 3.

Este grandios rezultatul

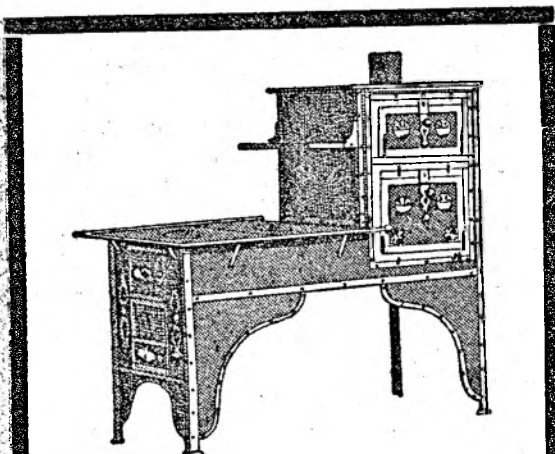
cu

văpseala argintie ● ● ●
● ● ● **pentru cuptoare.**

Marca soareului.

Singurul mijloc fără miros a ținea cuptoarele durabil frumoase. 258 4-6

Deposít principal la
LUDOVIC FUCHS.

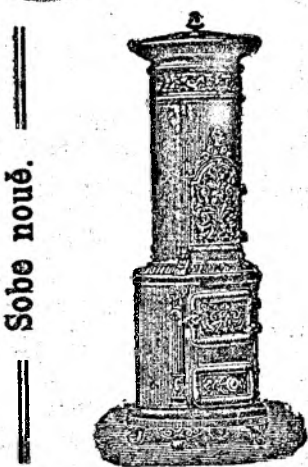
Cuptoare pentru culină

(Sparuri, Sparherde)

de tinchea (blech) și ouptoare de masă în mare asortiment, executare solidă și cu prețurile cele mai ieftine.

Carol F. Jickell
Sibiu.

219 6-

Sobe noué.

Cuptoare de fier cu aparat de regulare.

Sobe și cuptoare.

Le espedează din depositul din Sibiu. Din atelier franco la fiecare stațiune.

La cerere se trimit preț-curanturi.

Deposít bogat în tase, în sîrme și în place de sobă, în instrumente de camin și în păstrător de instrumente de camin, pietri de sobă.

Cărbuni de peatră și Oaks
50 de chilogr. se aduc acasă în Sibiu.

Carol F. Jickell
Sibiu.

217 9-

74 de distincții, 6 medălii de stat!

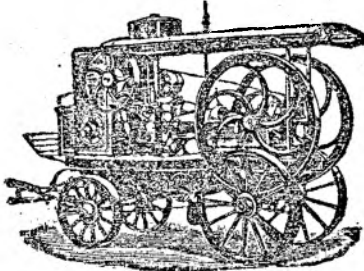
10.000 motoare, furnizate spre cea mai mare mulțumită.

Filiala

fabricei de motoare din Drezda (mai nainte Hille)

IGNAT GEILERT și SOȚ
Budapesta VI., Teréz körút Nr. 41.
Telefon 12 91.

Motoare de benzin, motoare de gaz, motoare de ulei crud, motoare de spirt, motoare de acetilen. Locomobile de benzin pentru îmblătit.

Motoare de gaz aspirator (generatori), mașinele cari sunt cele mai moderne și mai perfecte și dovedite, că mánarea lor costă mai puțin.

Motorul de Drezda este fabricațiunea recunoscută în general de cea mai escelentă. Consrucțiunea probată de cea mai perfectă Pregătit foarte solid și punctual din materie aleasă de cea mai bună.

Durabil! După folosintă de mulți ani și nu are lipsă de reparaturi. E sigur la mánat. Manipularea e foarte simplă. Spesele de mánat sunt cele mai favorabile.

Motoarele de Drezda se pot vedea în lucrare în nenumărate întreprinderi industriale și în economiile domeniilor: în mori, cărămidării, industrii de lemne, în stabilimente de pompe, în magazinele de nutreț economice, în lăptării la îmblătit etc.

Furn sare specialistă de întocmiri complete (mori, pentru lucrări economice, construcții de comunicație etc)

Deslușiri și proiecte de spese se dau cu plăcere. 278 1-15

Gara-ța cea mai mare!
Condiții de plată favorabile!

Gratis o cumpănă economică!

276 1-15

Din depositul meu de fabrică prea plin trimit fabulos de ieftin articli mei de argint-Mexico de renume universal și pentru calitatea lor escelentă iubiți în general, și anume:

- 6 buc. cuțite de masă de arg.-Mexico
- 6 » furculițe de mánat » » »
- 6 » linguri de supă » » »
- 12 » linguri de cafea » » »
- 6 » cuțite escelente de desert,
- 6 » furculițe escelente de desert,
- 1 lingură de scos supă de arg.-Mexico
- 1 lingură de scos lapte » » »
- 2 feșnie pt. masă de salón foarte eleg.
- 46 buciți la olistă numai fl. 6.50.

Fiecare cine comandă mai primește afară de aceasta ca premiu o cumpănă economică, cu măsurare garantat esactă și cu forță de purtat de 12 Kgr. total gratis.

Argintul de Mexico este un metal alb, pentru durabilitatea și calitatea escelentă a lui se dă o garanță în scris pe 25 ani. Espediția, dacă se trimit banii înainte sau cu rambursă, prin depositul european

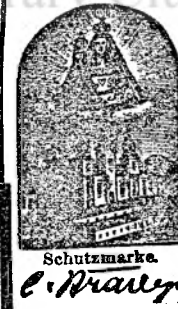
Întreprinderea MANHATTAN
Budapesta VIII., strada Bezeredy 3.

Durerile de stomac

sunt adese-ori urmările tulburărilor de mistuire neglijate, cari se ivesc mai des ca lipsă de apetit, insomnie, constipație, arsuri în stomac, apășări de stomac, vânturi, greață, gust rău, dureri de cap, tuse cu fleșcă, lipă de sânge, anemie și gălbinare, dureri de felul colicii etc. și nu arare-ori degenează în mare stricăciune a sănătății, dacă nu se combat destul de timpuriu.

Ca un mijloc escelent contra tuturor aparițiilor unui stomac stricat s'au valorat multipla **picurii de stoma:** a lui **BRADY** iubiți și cunoscuți de zeci de ani sub numele de picurii de Maria-zell, — în urma efectului lor producător de apetit, întăritor de stomac și cari mánă stomacul lin. Multe mii de scrisori de mulțumită și recunoștință.

La cumpărare în farmacii se cerem espres numai picurii veritabili de stomac ai lui Brady și se nu ne lăsăm a fi abătuți de alte rele. Pe lângă aceasta se băgăm de samă la împachetarea în învelitoare roșie la marca **C. Brady** de scutire și la subscriere De imitații mai de puțină valoare suntem scutiți dacă comandăm la singurul fabricant!

FARMACIA C. BRADY

la „Regele Ungariei”
Viena I.,

Fleischmarkt 1/252

de unde trimițând înainte 5 cor. se espedează franco 6 sticle sau pentru 4 cor. 50 fl 3 stic duble. Broșură specială la cerere gratis

277 1-6

1-2 băieți

se primesc în franzelăria dlui **Petru Moș,** strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 1.

Tineri de 15-16 ani se primesc sub condiții mai favorabile. 283 3-3

Restaurația Schülgarten.

Aranjată de nou!

Subscrisul îmi iau libertatea a atrage atenția onor. p. t. public asupra reustaurațiunii de nou aranjate Schülgarten, unde stă la dispoziția publicului o frumoasă grădină cu localități de iarnă încălzite, mai departe zilnic bere proaspătă de Steinbruch, vinuri transilvane, cum și samorodni și vinuri roșii. Cuknă bună, abonament pentru prânz și cină.

Rugându-mă de sprigin binevoitor sunt

cu distinsă stimă
Stefan Pelikan
restaurator.

220 5-

Nr. 873/905.

271 2-2

Publicare de licitație.

Pentru esarëndarea morii cu 3 petri a comunei Mohu se va ținea licitație publică la 3 Decembrie 1905 la 2 ore p. m. în cancelaria comunală din Mohu.

Moara se va esarëndă pe 4 ani succesivi din 1 Ianuarie 1906 începând.

Prețul strigării 2000 cor.

Condițiunile de licitare și esarëndare se pot vedea în cancelaria comunală. Cei-ce doresc a lua parte la licitare sunt obligați a depune un vadiu de 200 cor. în bani gata ori hârtii de valoare.

Mohu, în 16 Noembrie 1905.

Primăria comunală:

Victor Caraban,
notar.

Ioan Simion,
primar.

Nr. 1493/1905.

269 2-2

not.

Publicațiune.

Casa de cărcimă comunală, ce formează proprietatea comunei Voivodenii-mari constatătoare din o chilie întocmită pentru cărcimă, din o chilie mai mică pentru stărnărie, din o casă de locuit, cuhnă și pivniță, apoi curte și edificii economice, se va esarëndă pe 3 ani începând din 19 Ianuarie 1906 până în 19 Ianuarie 1909 în calea licitațiunii publice ținândă în cancelaria comunală din Voivodenii-mari, la 23 Nov. 1905 st. n. la 9 ore a. m.

Prețul esclamării este 400 cor. după care licitanții au a depune vadiul de 2%.

Celelalte condițiuni de licitație se pot privi ori-și-când în cancelaria comunală din loc.

Voivodenii-mari, în 14 Nov. 1905.

Primăria comunală:

Ioan Cornea,
primar.

Nr. cons. 7103/905.

270 2-2

Publicare de licitațiune.

Pentru esarëndarea vămii tîrgului din orașul Blaj și din comuna Mănărade se va ținea licitație publică în Blaj la 27 Noembrie 1905 la 10 ore a. m. în cancelaria advocațională arhidieceșană.

Dreptul aparținător fondului catedralei de a culege vama tîrgului din Blaj și Mănărade se va esarëndă pe 3 ani succesivi din 1 Ianuarie 1906 începând.

Prețul de strigare este 6640 cor.

Condițiunile de licitare și esarëndare se pot vedea în cancelaria advocatului arhidieceșan.

Cei-ce doresc a lua parte la licitație sunt obligați a depune un vadiu de 664 coroane, în bani gata ori hârtii de valoare, notate la bursa din Budapesta.

Ofertele prezentate în scris până la termenul de sus se vor lua numai atunci în considerare, dacă se vor face pe lângă accludarea vadiului amintit și pe lângă declarațiunea, că oferentul cunoaște condițiunile de esarëndare.

Blaj, la 14 Noembrie 1905.

Dr. Iuliu Maniu,
advocat arhidieceșan.

Să caută un învățacel

În meseria de pantofar din familie bună și cu purtare onestă în etate de 13 ani. Cei aplicați au a se adresa la domnul

265 2-2

Nicolae Cristea

măestru pantofar
în Săsciori per Szászsebes.

Bonă.

Să caută lângă doi copii o bonă inteligentă, care se știe și nemțește ceva.

Adresa:

Directoara Lola Bauer

curtea teatrului.

260 3-3

Pentru tipar responsabil Henris Meltzer.

Nu mai este beție

dacă folosim praful-Zoa, despre care au sosit din voie liberă mii de scrisori de mulțămintă.

Praful Zoa se poate da în cafea, teie, în mâncare ori spirtuoase, fără ca să fie lipsă să știe cel-ce bea. Este absolut nesticăcios.

Praful-Zoa plătește mai mult decât toate vorbirile din lume despre abstenență, de oare-ce el are efectul miraculos că face nesuferite beutorului spirtuoasele.

Zoa are efect așa de lin și sigur, încât îl poate da femeia, sora sau fiica fără ca să știe cel-ce îl ia și fără să afe, că ce 'i-a cauzat îndreptarea.

Zoa a împecat earăș mii de familii, a salvat mii de bărbați de rușine și desonoare, cari apoi au devenit cetățeni valoroși și oameni harnici de afaceri. A condus pe mulți tineri pe calea bună la noroc și a lungit vieța la mulți oameni cu mai mulți ani. Prețul unei doze îndestulitoare pentru cura deplină cor. 10. Expediție discretă, liberă de porto, cu rambursă sau trimițând banii înainte. Comandele au a se adresa la depositul general al

275 1-15

Întreprinderii Manhattan, Budapesta VIII., str. Bezeredy 3.

In neguțătoria mea

**de vase cu email și de argint-china,
Piața mică Nr. 2**

în localul de colț al edificiului parochial rom.-cat.

să afle articli de tot felul din aceasta branșă, cu prețurile de fabrică cele mai ieftine.

264 1-10

Cu distinsă stimă

Ignat Weisz

Piața mică Nr. 2.

Institut indigen. — Banca de asigurare

„TRANSILVANIA“

din Sibiu

279 1-52

— Intemeiată la anul 1868 —

în Sibiu, strada Cîsnădiei nrul 5 (edificiile proprii), asigurază în cele mai avantajoase condiții:

— contra pericolului de incendiu și esplosiune, —
edificii de ori-ce fel, mobile, mărfuri, vite, nutrețuri și alte produse economice etc.

— asupra vieții omului —

în toate combinațiile, capitale pentru casul morții și cu termin fix, asigurări de copii, de studii, de zestre, rente pe vieța întreagă etc. etc.

Asigurări populare fără cercetare medicală

— Asigurări pe spese de înmormântare cu solvirea imediată a capitalului. —

Valori asigurate contra incendiului: $\{ \}$ Capitale asigurate asupra vieții:
83,697.147 coroane. $\{ \}$ 9,093.949 coroane

Dela întemeiere institutul a solvit:

pentru despăgubiri de incendii 8,853.280 c. pentru capitale asigurate pe vieță 3,880.658 c.

Oferte și ori-ce informațiuni se pot primi dela:

Diracțiune în Sibiu, str. Cîsnădiei nr. 5 etagiu I., curtea I., și prin agenturile principale din Arad, Brașov, Blistrița și Cluj, precum și dela subagenții din toate comunele mai mari.

Cele mai bune

nobilitări de viță de vie,

cum și vite de vie cu tăietură și cu rădăcină, americ. sau europene

furnisează

Prima școală transilvană de viță de vie

Mediaș — Medgyes

a lui M. AMBROSI, proprietar de vii, presidentul comisiei de vierit a reuniunii economice transilvane săs. etc.

— Preț-courant gratis și franco. —

243 6-6

Carneala de imprimat E. T. Gleitsmann, Dresda — Budapesta.

Cine dorește o bentură escelentă, care produce apetit,

cine e slăbit,

cine are puțin sânge,

cine e slab, reconvalescent,

cine nu poate dormi și e nervos,

cine lăptează copii,

cine e bolnav de plumăni

să nu întrelase, în propriul său interes, a bea **Berea**

HERCULES

specialitatea de bere nutritoare malț, care e recunoscută, că are efect escelent și să poate ținea mult. 223 7—10

Să capătă în toate neguțătoriile mai mari de desert și băcării, în birturi și cafenele.

En gros: depoul de espedare fabrica de bere Hercules. Budapesta VII., piața Bethlen 3. Telefon 63—67.

Preț-curant gratis și franco.

În provincă espedare de probă în 5 kgr. (6 sticle cu rambursă).

Depositorul principal: I. B. Messelbacher senior, băcănie și neguțătorie de delicatose în Sibiu.

Lăcătar tehnic, pentru edifici și instalații

E. Purece

își recomandă 218 10—10

depozitul său cel mai mare și mai bogat în

sobe pentru culină

cele mai nove, mai va labileși mai ieftine, producție proprie,

din cari sunt în folosință în Sibiu și jur peste 600, ceea-ce este dovada cea mai eclatantă despre bună-tatea și durabilitatea lor.

Pentru fiecare sobă cumpărată dela mine dau garanță de mai mulți ani.

Senegin contra tusei, răgușelii, durerii de piept, ofitei, tusei măgărești, catarului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei senci. **Vindecă sigur și repede.** Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Capsle unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismului, răcelor, durerilor de cap, dinți și nervi, precum și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor. 208 8—10

Centarin. Contra morburilor de stomach, precum lipsa de apetit, mistuirea rea, catarul și aprinderea de stomach, greața și vomarea, sgârsciurile cele mai grele. Leac sigur. Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fl. și 2 cor.

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifila, morburile tineretelor. 1 sticlă 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburi, precum palpitarea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de incheierea scaunului numai decât să comandez Laxbonbons, zacharele purgative, plăcute și dulci la lutz. Prețul 1 cor.

Cornel Demeter,

Százváros, Piața școalei nr. 35.

A XXV-a loterie de binefacere reg. ung. de stat

pentru scopuri de folos general și binefacere.

Aceasta loterie are 76% de câștiguri în sumă totală de 365.000 cor. cari se plătesc în număr.

Câștigul principal 150.000 cor.

Mai departe:

1 câștig principal cu . . . cor.	50.000	20 câștiguri cu à cor.	500
1	20.000	50	100
1	10.000	100	50
2 câștiguri cu à	5.000	1000	20
5	2.000	6500	10
10	1.000		

Tragerea nesmintit în 28 Decembrie 1905.

Un los costă 4 cor.

Losuri se capătă la Direcțiunea de rente a loteriei reg. ung. în Budapesta (Oficiul principal de vamă) la toate oficiile postale, de dare, de vamă și de sare, la toate stațiunile căilor ferate și în cele mai multe trafici și zarafii.

250 4—4

Direcțiunea de rente a loteriei reg. ung.

Odată dat cu

SĂPUN-SCHICHT

(Săpun cu semnul „cerb“ sau „cheie“)

substituie datul de

două-ori cu săpun comun.

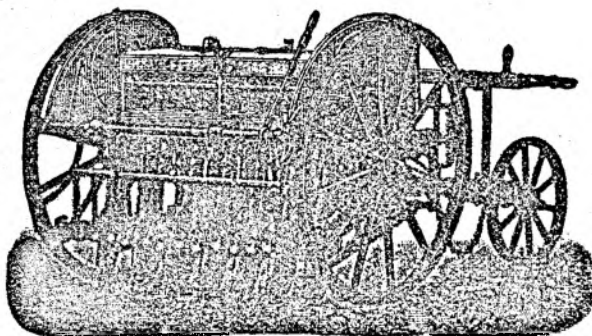
185 a 21—89

Săpunul-Schicht e cel mai bun și în folosință cel mai ieftin.

ANDREIU TÖRÖK

fabrică de mașini economice

în Sibiu, Poarta Cisnădiei

recomandă onor. domni agricultori:

„Titania“, în present cea mai bună mașină de sēmēnat în șiruri, simplă la manuire, forte și solidă de esecutie, ușoară de mănate și cu preț ieftin.

Triere de cel mai bun sistem în mare asortiment.

Prese (teascuri) de poame și struguri, mori pentru poame și struguri, mașine de tăiat nutrețul etc. etc. Mori cu 1, 2 și mai multe petri, mănate cu motori și vapor.

Representanța fabricii de motoare

LANGEN & WOLF, Viena.

Cele mai bune motoare din lume, motoare original „Otto“, pentru benzin, petrol și gaz (cărboni).

126 16—

Prospecte, desemnuri și preliminarare de spese franco și gratis.

Giuvaergiu și graveur
A. MORAWETZ
 Strada Cienădiei 14. SIBIU Strada Cienădiei 14.

Numai în stilul cel mai nou.

Deposit de **giuvaere, aur, argint și argint de China.**

== Cea mai renumită negustorie de aurării. ==

Deposit de **orologe de Geneva** de aur și argint de cele mai fine pentru domni și dame.

Atelier propriu pentru lucrări nouă și reparaturi. 198 10—

== Servileu real. Garanță conștientoasă. ==

Trei florini
 costă un pachet postal de 5 chilo bruto

rămășiță-săpun frumos sortat de vioarele, roza, heliotrop, moșus, mărăgăritele, flori de persec etc. 273 1—15

Espedare cu rambursă prin

Întreprinderea Manhattan
 Budapesta VIII., strada Bezeredy 3.

CEA MAI MARE INVENȚIE
al noului secol

costă numai
fl. 2.55

orologiu de buzunar nickel-remon-toir, inventat tocmai acum, marca „System-Roskopf Patent”, cu un mecanism de 36 ore și arătător de secunde, luminând clar, cu mers exact pe minută, cu garanță de 3 ani. Un lanț elegant de orologiu și 5 obiecte de lux se alătură gratis.

In caz de neconvenire banii retour, astfel risicul e eschis. Espedarea cu rambursă sau trimițând prețul înainte, se face prin 266 2—20

M. J. HOLZER
 deposit de fabrică en gros de orologe și articli de aur, Cracovia, Oest. Dietels-gasse 73. St. Sebastiangasse 26.
 Furnisorul oficialilor ces. reg. de stat.
 Preț-curante ilustrate de orologe și articli de aur, gratis și franco.
 Agenti se caută.
 Asemenea anunțuri sunt imitații.

La procurare de 10 orologe de buzunar trimt un orologiu ca premiu gratis!

Dacă nu aveți apetit sau suferiți de durere de stomach, mistuire slabă, durere de cap, luați o lingură de

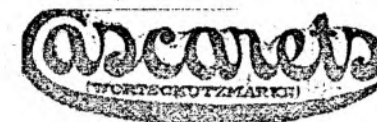
Elixir de stomach
a lui Raditz,

medicament cu efect rapid și sigur la toate boalele de stomach și urmările lor. In interesul propriu al Dv. Vă recomandăm o sticlă de elixir de stomach al lui Raditz. E destul o lingură plină, ca să se poată evita și împedca îmbolnăviri mari și grele. Mijloc neîntrecut de întărire și împospătare, de aceea îl și folosesc ca atare aceia, cari s'au înșelat în un alt mijloc. Prețul cel mai ieftin e numai 1 cor. per sticlă, sticlă mare 2 cor. se poate procura prin o cartă de corespondență sau cu avis postal la singurul producător

farmacistul J. RADITZ
 Budapesta IV. Fővámter 6.

Deposit principal in Budapesta: farmacia J. Török, strada Király 12 și farmacia la Pa-latinul-țării, Váci körut 17. 216 9—10

Fabrica Sterling
Remedy & Co.

Kramer
Indiana
America-nord.

Tablete de mânat ușor și cu efect sigur.
 Trece pe an mult peste 10 milioane de șatule.

Curat vegetabile. Intăritoare de stomach.
 Prețul per șatulă de probă cor. 120, pe șatulă de familie cor. 250.
 Să pot căpeta numai în farmacii, în șatule originale.

Deposit pentru Sibiu în farmacia „La Vulturul negru” a dlui Carol Miller, mai departe se află în toate celelalte farmacii. 234 7—12

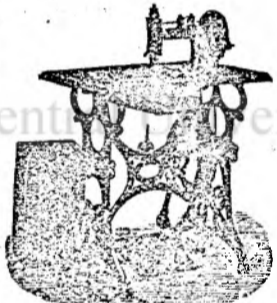
Cugetați-Vă la marele bazar de mărfuri

R. KRASSOVSKY

208 11— Sibiu. Piața mare.

Gustav Dürr
mechanic.

Magazin de mașini de cusut și de velocipede,
Sibiu. Piața-mare nr. 19.

Recomandă depositul seu mare și bine asortat cu toate felurile de mașini de cusut mai renumite din fabrici străine și indigene pe lângă un preț foarte moderat. 644—26

Ca specialități se recomandă mașinile de cusut:

Soidel & Naumann, G. M. Pfaff.

Toate acareturile mașinilor de cusut de ori-ce fel precum ace, curele, oleiuri fine și altele se află întotdeauna în depositul meu. Reparaturile la mașinile de cusut de ori-ce fel sunt executate prompt, ieftin și conștientos cu garanție. Pentru fiecare mașină nouă de cusut cumpărată dela mine dau 5 ani garanție.

Cine vrea să cumpere ieftin
să nu întrelase ocasiunea.

Prin cumpărările mele favorabile per Cassa sunt în stare a vinde toți articli în

vestminte de domni, băieți și copii mici,
de cea mai bună calitate, cum și

confecțiuni de dame,
după cele mai noue modele de Viena și Berlin

cu prețuri miraculoase de ieftine.

Inainte ca cineva să-și acopere trebuințele în bransa aceasta, rog să se convingă la firma

Iosif Goldstein
Sibiu (Nagyszeben), strada Cisenădiei 7.

199 8—10

În partii se dau:

100 bucăți jachete de dame de postav a 6 C. 100 bucăți rînduri de vestminte pt. bărbați a 10 „	100 bucăți vestminte de băieți a 8 C. 200 buc. cost. de băieți a 4 „ 200 „ nădragi pt. domni a 4 „
---	--